

Kikön,

...kikön, ...

a német

...a német ...

vidéken

...vidéken ...

ed része

...ed része ...

a

...a ...

repül

...repül ...

éhség-

...éhség- ...

almi

...almi ...

0 lej

...0 lej ...

kladó

...kladó ...

Taxa postală... Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 18.

„UJ KELET”

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk.

Egy népszerűtlen utazó

Pinom akatáskával, valószínűleg eredeti krokodilbőr utazóbőrönddel egy vige járja be mostanság Európa metropólisait.

Az elegáns külső nem megtévesztés, nem szemfényvesztés. Nem alkalmi alakulat kétes értékű eleganciájába öltözik ez a nagystíliú vige: a cég, mely ezzel az európai turával megbízta, joggal állíthatja ünnepi köntösbe képviselőjét.

A nagyvállalat: a Béke. Utazója: Henderson.

A „megrendelő” igen különös, érthetetlenül ellentétes cégek.

Például: Németország. Például: Csehszlovákia. Például: Olaszország.

Henderson végigjárja, leviziteli mind ezeket a cégeket és előveszi kollekcióját a krokodilbőr utazóbőröndből.

Illo volna, hogy Henderson cége kellő fogadtatásban részesüljön mindenütt.

Illo volna, ha a megrendelőapon azonnal megrendelné mindegyik a szavatolt, megbízható csomagolási, kifogástalan előállítású világébkét.

Illo volna, ha fátylasmenetek vonulnának el, ha láng gyulna az ablakokban, hisz a fény igaz, csodálatos és valódi ünnepi köntöse a békének.

De krízis van. Nemcsak gazdasági, pénzügyi és politikai.

Békekrisz is van.

És Henderson, a leszerelési gondolat és a béke vigece alighanem megrendelés nélkül fogja elhagyni a kontinens márkás cégeit.

Legfeljebb ígérettel hagyja el Európát. Hogy majd legközelebbi útján.

De ki tudja, mi történik addig, míg Henderson erre a második utra megetheti az előkészületeket.

Hitler sorsjegye

Mióta Hitler uralomra jutott szüntelenül azon törjük a fejünket, hogy mit fog csinálni Hitler a munkanélküliek millió tömegével.

A fővezér ur ugyanis azt méltóztatott kijelenteni, hogy az egyedül üdvözítő kampóskereszt jégében meg fogja oldani a munkanélküliség problémáját.

Egészen érthető, hogy Hitler ilyen kijelentéseket kockáztatott meg egykoron.

Hiszen ő maga sem hitte volna el, hogy hatalomra fog kerülni és el jön majd az ideje könnyelmű ígéretei valóra váltásának.

Most, hogy már hónapok óta Németország kancellári székében ül az egykori mázolósegéd, kénytelen volt ő is komolyan gondolkodni azon, amin az egész világ, hogy tulajdonképpen mihez is kezdjen az elbőondított munkanélküliek léteivel.

Eleinte nem ment tulságosan nehezen a dolog. A dolgozók egy részét, különösen, ha azok zsidók voltak egyszerűen ki kergette az országból, vagy lecsukatta őket internálótáborokba, vagy megfosztotta őket egyszerűen a kenyérüktől és helyükbe munkanélküli hivatit illette.

Mindaz azonban csak egy csep vala a tengerben.

Még mindig milliók és milliók tengetik a harmadik birodalomban életüket munka és kenyér nélkül.

Hónapokon keresztül törték a fejüket a ációk, hogy mi legyen ezekkel.

Most végre kitalálták.

Zseniális ötlet. Méltó Hitlerhez.

Osztályorszákat rendeznek és a beárvó pénzből szanalják a munkanélkülieket.

Ez egy német eszászári ész telik a nemzeti szocializmustól.

Jól kihuzta a világ a lutrit Hitlerrel, de Hitler is alighanem ki fogja huzni a lutrit ezzel a szenziációs munkanélküli orszjeggel.

Német nemzeti zsidók

Német nemzeti zsidók. Olyan fajta, miről még nem hallottunk. Léteztek, de kutya se törődött velük. Most azután elbukantak.

Nem úgy, hogy megvédenék a zsidóság.

„Olaszország és Jugoszlávia között a feszültségi helyzet megszűnt”

Mussolini nyilvánosan ki fogja jelenteni, hogy Olaszország érdektelen Jugoszláviával szemben

Párizs, július 21. A Temps szerint De Jouvenel teljes eredménnyel végezte el a vállalt munkát Rómában. Sikertől eloszlatta az olasz-francia félreértéseket, megnyitotta utját a négyhatalmi szerződés megkötésének s ezen keresztül a szoros olasz-francia együttműködésnek. Kétségtelen, hogy a két ország közötti megértés és együttműködés atmoszférája meg fogja tisztítani a közép-európai légréteket is.

Párizs, július 21. Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Mussolini közlebről nyilvánosan közölni fogja, hogy Olaszország és Jugoszlávia között a feszültség ideje elmúlt és hogy Olaszország érdektelen Jugoszláviával szemben.

Kiviteli prémium helyett: egylejes új örlési illeték

A belső buzaiparozásztás meedrágításával ügycszik a kormány kárpótolni a mezőgazdákai a buza olacsony vilápiaci árért

Bucuresti-Bukarest, július 21. (Az Uj Kelet tud.) Jelentettük tegnap, hogy a Mezőgazdasági Hiteletézet finanszírozó párizsi bankcsoport 750 millió lejt bocsát a kormány rendelkezésére a termés finanszírozására. A kormány ezen összeg segítségével augusztusban vagy szeptemberben átlag vagonoként: 30 ezer lejes áron 80 ezer vagon búzát fog az új termésből felvásárolni. Minthogy a buza világarra akkor előreláthatólag 20 ezer lejt lesz vagonoként, az eképpen előálló 700-800 millió lejes veszteséget fogja a kormány a fentemlíett összegből fedezni. A veszteséget úgy tervezte kiküszöbölni a kormány, hogy egylejes örlési illetékekkel fog minden kilogramm búzát sújtani a

malmokban. Az országban előreláthatólag 140 ezer vagon búzát fognak ezidén megörölni, az egy lejes ille ék tehát 1 milliárd 400 millió lejt fog produkálni. A 750 millió lejes külföldi kölcsönön kívül a termés finanszírozásához még nagy összegekre lesz szüksége a kormánynak.

Ecélből a Banca Nationalat fogja segítséggel hívni. A jegybank az eladott gabona lerakozásánál fel fogja emelni az eddig 40-70 százalék között mozgó hitelet és le fogja szállítani az ilyen hitelet után ma szedett 7 százalékos kamatot. A termés finanszírozásának technikai keresztülvitelét a szövetkezeti központra fogják bízni.

got a tenger rágalom ellen, nem úgy, hogy szolidaritásukat manifesztálnák a megalázottakkal, a kizűzöttekkel, az ártatlanul egzisztenciájuktól megfosztottakkal. Nem. Ok rágalmaznak és sarat hajigálnak azokra, akik emigráltak Németországból és akik külföldön a mai német kormányzat igaz tükrét mutatják.

Azt mondják Lion Feuchtwangerre, Alfred Döblinre, Georg Bernhardra, Egon Erwin Kischre, sőt a prágai Max Brodra is, hogy „gyáva szökevények”, akik amíg Németországban éltek, destrualták az országot.

Neveket dobálnak meg sárral, amelyek kitéphetetlenül benne élnek a német szellemiség világképében. Egy világképben, amely úgy él az emberek tudatában, mint a német progresszió, a német elmélyültség és a német komolyság revelációja.

A külföldön tudják ezt és Hitler is tudja.

Amít a német nemzeti zsidók csinálnak, erkölctelen és komisz dolog, de ugyanannyira neveltes is.

Saját magukat vetítik a világ elé ezzel a tiltakozásukkal. A saját erkölctelenségüket és a saját mulatságos kicsinyeskedésüket. Tizenkét éve léteznek, írják és mindig a német nemzeti eszméért harcoltak.

Ok harcoltak a német nemzeti gondolatért! Ok duzzadtak a nemzeti gondolatól. Ok érezték meg már tizenkét év előtt a bekövetkezőndöket. Ok a német nemzeti izraeliták! Harcoltak és — gyöztek. Bizonyára ok maguk is így akarták.

Meg kell hagyni, van ebben valami tragikum. Valami tragikum és roppant sok komikum. Szegények, ahelyett, hogy elbujnának, kimerészkednek. Hiába, harcosok ok, akik megszökték a fegyvert.

Ezuttal is harcolnak. Persze a legcsunyaabb fegyverekkel.

Befőttes üvegek árai:

Table with 6 columns: 0.1, 0.2, 0.35, 0.5, 0.7, 1 liter. Prices: 1.70, 2.-, 2.35, 2.95, 3.90, 5.-

Uborkás üveg minden nagyságban literle 2.50

Kapható: KLEIN S. gyári üveglakataiban Cluj, Reg. Ferdinand 70. Telef. 9-47. (Bognár és Szántó udvar)

VILAG TÜKRE

Európa békeje

Amikor az 1878. i berlini konferencia záróülésén Bismarckot eredményeiert s sikereiert üdvözölték, akkor az öreg ur, aki haragudott Disraelire, az angol konzervatívek kimagasló zsidó államférfiára, ezzel intézte el a gratulációkat:

— Ne nekem gratuláljanak. Nem én vagyok a győztes, hanem — és rámutatott az ablak mellett egy csoportban éléken gesztikuláló férfire — az a kiccsi zsidó, ott az ablaknál. Ha Maedonald angol miniszterelnöknek gratulálnának most diplomáciai sikereihöz, akkor az ötvenöt év előtti hasonló helyzetnek megfelelően, ő is azt mondaná, hogy ne neki adják a gratulációkat, hanem Litvinov orosz külügyminiszternek. Az oroszok ugyanis Londonban sok eredménnyel dolgoztak. Mindezekelőtt rendbe hozták az angolokkal való felborult viszonyukat és számos olyan szerződéses megállapodást kötöttek, amely nagy értéket jelent nemcsak Oroszország, hanem egész Európa szempontjából.

Litvinov Londonban konvenciót kötött mindazokkal a szomszédállamokkal, amelyekhez Oroszország béke és barátsági, vagy pedig megemntamadási szerződésekkel már régebb idő óta le van kötve. Csak japán és Kína hiányoznak még. Emellett pedig a kisan-tanttal és Törökországgal jegyzőkönyvet írt alá. Románia aláírta a konvenciót és a jegyzőkönyvet. A konvenciót azért, hogy ezzel is kihangsúlyozza az aktus politikai jelentőségét.

Alapjában véve nem egyéb ez, mint a Briand-Kellog paktum kiegészítése. A záradékban még rámutatnak a megállapodásoknak az általános európai biztonságot szempontjaira és fontosságára. Megállapítják, hogy minden államnak egyforma joga van függetlenségére, biztonságára, vagyonának védelmére és intézményeinek szabad fejlődésére. Külön hangsúlyozzák, hogy az aláíró államok át vannak hatva attól a törekvéstől, hogy biztosítsák Európa összes népei számára az általános békét és tevékenységüket.

A megállapodásokban pontosan körülírták a támadó fél definícióját. Ezt a meghatározást az 1931 május 24-i dátummal a párizsi görög követ és a francia politika egyik bizalmasa, Politis szövegezte meg és ez a szövegezés belekerült abba a jelentésbe, amelyet a leszerelési bizottság illtékes albizottsága terjesztett elő. A támadó általában az, aki: 1. egy másik államnak átadja a hadüzenetet; 2. aki fegyveres hatalommal, akár hadüzenet nélkül benyomul egy másik állam területére; 3. aki vízen, vagy szárazon, vagy a levegőben, akár hadüzenet nélkül megtámadja egy másik állam területét, hajóit, vagy repülőgépeit; 4. aki egy másik állam partjait, vagy kikötőit blokkirozza; 5. az az állam, amely olyan felfegyverzett bandáknak támogatást nyújt, amelyek az ő területén alakultak és behatoltak egy másik állam területére; 6. az az állam, amely vonakodik az inváziótól sújtott állam tiltakozása ellenére olyan rendszabályokat fogadatosítani, amelyek alkalmasak a bandák lefegyverzésére.

Egy további paragrafus leszögezi, hogy sem politikai, sem katonai, sem gazdasági okok nem indokolhatnak egy olyan támadást, mint amilyen a második paragrafusban meg van határozva. A megállapodásoknak egy mellékletében kihangsúlyozzák továbbá, hogy egy államnak belső viszonyai sohasem szolgálhatnak indokul arra, hogy egy másik állam megtámadja. Akár politikai, akár gazdasági, akár szociális struktúrája az illető államnak nem szolgálhatnak okot a beavatkozásra. Az sem, ha sylvos hibák mutatkoznak a közigazgatásában, vagy ha zavargások sztrájk, forradalom, ellenforradalom, vagy polgárháború tombolnának benne. Eppoly kevésbé szabad megtámadni egy államot azért mert nemzetközi

politikájában a másik fél nem egyezik. Azonban a diplomáciai, vagy a gazdasági viszonyok megszakítása, pénzügyi, vagy gazdasági bojkott, finansziális, vagy egyéb kötelezettségek benemartása, határvillongások nem esnek a támadás definíciója alá.

Oroszország már régóta dolgozik azon, hogy minden oldalról biztosítsa magát. Már évek óta félnek Moszkvában attól, hogy egy kapitalista összeesküvés könnyen veszélybe sodorhatja a bolsevik rendszert. Az orosz forradalom idejében ugyanis keserű tapasztalatokat szereztek a szövetséges hadseregek bevonulásával. Természetükön fogva az oroszok erősen hajlanak arra, hogy mindenütt konspirációkat szimatoljanak. Azonfelül pedig az új orosz államnak nagy szüksége van a nyugalomra. Oroszország minden erejét arra akarja felhasználni, hogy gazdasági terveit végrehajtsa. Ez egymagában már nehéz ügy, olyan vállalkozás, amely nagy kockázattal jár és krízisekkel, amelyeknek végét nem lehet belátni. A mezőgazdaságot szocializálták és mégis évről-évre felbuknak az éhség kísértete. Már ez is elég ok arra, hogy az orosz állam védekezze külső konfliktusok ellen. A Távoleketen áll azonban Japán, egy állam, amely imperialista expansió fűt és ez nagy gondja az orosz politikának. Oroszországot közvetlen veszedelem nem fenyegeti, azonban komoly szituációk bármikor adódhatnak és ilyen esetben kell, hogy a szovjet háttérrel rendelkeznek. Most azonban sikerült Oroszországnak elhárítania azt a veszedelemet, hogy nyugaton körülzárják. Ez azt jelenti, hogy Oroszország helyzete konszolidálódott és azt is, hogy a hatalmakkal szemben erősen megnőtt a tekintélye. Az ilyen módon biztosított pozícióval és tekintéllyel már lehet tárgyalni arról, hogy az Egyesült Államok is elismerjék Oroszországot annál is inkább, minthogy Oroszországnak és az Uniónak bizonyos kölcsönös érdekeik vannak a Távoleketen és főleg azért, mert a bolsevik gazdasági rendszer az amerikai termelési módszerek számára különösen alkalmas terep.

A jegyzőkönyvnek Jugoszlávia szempontjából nagy a jelentősége. Ebben a jegyzőkönyvben kifejezetten utalás történik arra, hogy egy olyan állam, amely felfegyverzett bandákat küld a szomszéd államba, ezzel már támadónak bélyegezte önmagát, amelyen Jugoszlávia szenvedélyesen csúng: Macedóniát Bolgár területről ugyanis macedón komitácik támadásokat intéznek egykori otthonukba, amelyet feladni semmiképpen sem akar. Jugoszlávia és Bulgária közötti viszonyukat ez a háborúság állandóan megfeszíti. Igaz, hogy Bulgária nem írta alá a jegyzőkönyvet, de a jegyzőkönyv Jugoszlávia számára nagy erkölcsi előnyt biztosít. Hogy mennyire hatásosnak bizonyult a jegyzőkönyv, még az alánemirő Bulgáriára is, aranzéve legjellemzőbb, hogy a bolgár kormány ezúttal először indított erélyes akcióit a macedón bizottság ellen. Más kérdés, hogy milyen eredményrel. A macedón bizottság még ma is hatalmas tényező Bulgáriában, de kétségtelen, hogy szemben találja magát a kormánnyal, ami feltétlenül győzti erejét.

A jugoszláv aláírás használt Itáliával szemben is és különösen használt Törökországgal szemben. Itáliának ugyanis az a szándéka, hogy Bulgáriából, Görögországból Törökországból és Albániából egy új, itáliai befolyás alatt álló kisantantot szervezzen meg és hogy ezzel ellensúlyozza a francia befolyás alatt álló régebbi kisantantot. A paktumokkal és jegyzőkönyvekkel azonban Itáliának ez a szándéka már meghiúsultnak tekinthető.

A kisantant mindaddig nem vette fel az Oroszországgal való diplomáciai kapcsolatokat. Igaz, hogy a bolsevik uralom iránt nagy az ellenszenv, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy Csehszlovákia és Bulgária még is csak testvérei a nagy Oroszországnak. Oroszország tévútra kon járhat, de mégis megmarad örök időkre szláv testvérek. Ez olyan szellemi erő, amelyet az új megállapodások csak fokoznak. És ha hozzávesszük azt, hogy a kisantant Franciaországnak a szövetségese és hogy Franciaország ma elég jó viszonyban van Oroszországgal, meg lehet állapítani, hogy a kisantant országai is rövidesen felveszik a diplomáciai viszonyt Oroszországgal, ami ha nem is biztosítja végérvényesen a békét, de nyugalmat ad néhány esztendőre a nyugalomra nagyon is rászoruló Európának.

AZ „ORLOW”
aranyért, ékszerért a legmagasabb árat fizeti. Főpostával szemben.

French ur téved: a zsidó nemzeti otthon építése nem inkompatibilis az arabság érdekeivel

A Jewish Agency válaszol a French-jelentésre

Arlosoroff utolsó politikai műve: egy megrázó politikai emlékirat, amely a mandátum és a Macdonald levélben foglalt ígéretek teljesítését követeli. A Jewish Agency a French-jelentés alapján nem hajlandó együttműködni az angol kormánnyal

London, július 21. Előző két számunkban ismertettük Lewis French jelentését és javaslatait Palesztina gazdasági helyzetére vonatkozólag. French, akit az 1929-es zavarok után az angol kormány az újonnan kreált „Palesztinai országfejlesztési hivatal” igazgatójává nevezett ki, jelentésében egyrészt pszichiztikusan itéli meg a fokozott zsidó telepítés gazdasági kilátásait, másrészt sürögösen és nyomatékosan a zsidó telepítés által „kilakoltatott” arabok érdekeiért száll síkra. Az angol kormány által Palesztina fejlesztése számára nyújtandó két és félmillió fontos kölcsön felhasználásánál ez a jelentés lett volna mérvadó. A Jewish Agency természetesen nem vette tudomásul a jelentést, hanem alapos és megrázó erejű dokumentumban mutatja ki az angol tisztviselő tévedéseit és elfogultságait.

Arlosoroff posztumusz jelentése

Ezt a memorandumot az Agency nevében még dr. Chaim Arlosoroff szerkesztette és írta alá, március 10-én, tehát utolsó európai útja előtt. Elmondja benne az Agency, hogy az 1929-es zavarok óta a French-jelentés a negyedik angol okirat, amely a palesztinai lehetőségek kérdésével foglalkozik a Shaw-bizottság jelentése, az 1930-as Fehérkönyv és sir Hope Simpson jelentése után. Valamennyien abból indulnak ki, hogy a zsidó bevándorlás fokozott nyomást gyakorol Palesztina földbirtok-viszonyaira, amely az ország nemzsidó lakóira bizonyos veszedelemet, általában pedig politikai és szociális válságok lehetőségét jelenti. Az Agency az összes fenti okiratokra választ és kimutatta azok tarthatatlanságát. A French-jelentés megjelentetése azonban azt bizonyítja, hogy mindez nem változtatta meg a hivatalos szakértők gondolatmenetét, holott ezek a szakértők legfeljebb néhány hetet töltöttek az országban és ugyiszólván idejük sem volt arra, hogy tisztába jöjjenek a helyi viszonyokkal.

A Macdonald levél történelmi kuma

Macdonald miniszterelnök 1931 február 13-án dr. Chaim Weizmann professzorhoz intézett levelében országépítési tervet felvett kérésre, amely „biztosítja az átfogó fejlődést, mint a leghatásosabb eszközt a zsidó nemzeti otthon megteremtésének előmozdítására.” A Jewish Agency távolról sem látja a French-jelentésben egy ilyen országépítési terv felállítását, French ur jelentése hamis megmondásokból indul ki. Ahelyett, hogy a tényeket vizsgálná, állandóan a jövő aggodalmaival foglalkozik. Eppen ezért konstruktív szempontból meddő és hasznavehetetlen. French azt hiszi nyilván, hogy egy a zsidó iniciatívát okzszakító politika felmenti a politikai képviselőt attól, hogy akár a zsidóságot, akár az arabokat effektíve támogassa. Eppen ezért az Agency nincs is abban a helyzetben, hogy ezeket a jelentéseket oly országfejlesztési tervnek tekintse, amelyeknek keresztülvételénél a Jewish Agency közreműködhetne.

Egy fantasztikus legenda

A French-jelentés első és legkomolyabb kiindulási pontja az, hogy a zsidó földvásárlások folytán, állítólag, tekintélyes számú arab szorult ki földjéről. Nemesak gazdasági, hanem komoly politikai és szociális probléma gyanánt van beállítva ez a kérdés, amelyre a szakértők az 1929-es zavargásokat is visszavezetik. Ez a vád előkelő helyet foglal el a Shaw-jelentésben, amelynek megjelenése óta nem került le napirendről az a „megállapítás”, hogy Palesztinában egy földnélküli proletariátus

él, amelyet a zsidó bevándorlás nyomorba taszított. A cionista mozgalmat azáltal vádolták meg hogy céljait a palesztinai nemzsidó lakossága jólétének terhére akarja megvalósítani.

Ötszáz földnélküli arab paraszt és a nagy zsidó nyomor

Nos, a helyzet az, hogy 12 év óta, tehát az angol közigazgatás bevezetése óta mintegy 500 legelőbérlet és paraszt lett mindössze eltávolítva, vagyis évenként átlag 50 család, ami miatt semmi esetre sem lehet erkölcsileg a világ közvéleménye előtt pellengére állítani mozgalmunkat. Még akkor sem, ha elfogadjuk azt, amit French ír, hogy tudniillik 1000-2000 „kilakoltatott” arab van Palesztina területén ami pedig nem igaz. Ezzel a néhány „kilakoltatott” családdal szemben, akik tekintélyes összegeket váltak földjük eladásá fejében zsebre, áll igenis az, hogy a zsidó nép nagy tömegei a létért folytatott harc keserves fájdalmait szenvedik mindentűt a világon. Pauperizálva Szovjetországban, kidobva gazdasági pozíciókból Kelet-Európában, antiszemita aradattól sodortatva Középeurópában és a krízistől megtántorodva Észak-Amerikában, a zsidó nép aligha

találhatja meg ma a remény fény sugarát. Százak és ezrek közülük indulnak Palesztina felé, amelynek felépítésére áldozták obulusaikat. A tömegek nyomorához, a vándorlás szükségességéhez mérten a cionizmus mindig szegény és küzködő mozgalom volt. E pillanatban mintegy 7000 mezőgazdasági munkás vár letelepítésre, akik 5-10 év óta magángazdaságokban dolgoztak. Negyvenezer fiatal fiú és leány van chaluze szervezetekben megszervezve és készül a palesztinai életre, anélkül, hogy kilátása volna arra, hogy földet és felszerelést kaphat. Utánuk más tízezer fognak ugyanerre az útra lépni.

A cionista szervezetek gazdaságának legendője

Egy ilyen feladattal szemben a mi testületeink nem gazdagok és hatalmasak, mint azt French írja, hanem ellenkezőleg: elégtelenek és erős nyomás alatt állanak. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a zsidó kolonizációs szervezetek nem az olcsó benszülött munka készítményeként alakított profithajszoló testületek, hanem a szó legnehezebb értelmében a közjó szolgálatában állnak, amennyiben bevándorló munkásoknak és iparosoknak földet, házat és hitellehetőségeket nyújtanak.

Nem a mandátum szellemében készült a French-jelentés

French ur a palesztinai problémák zsidó részéhez nem a mandátum szempontjából szölte hozzá, amely a mandataris hatalomra a zsidó nemzeti otthon felépítését illetően pozitív kötelezettségeket ró.

A „Zsidó Nemzeti Otthon” kifejezése különösképpen nem is fordul elő French ur szótárában.

Ő nem akarja belátni, hogy a mandátum teljesítésében nincs ellentmondás akkor, midőn a zsidó nemzeti otthon felépítésének támogatásával egyidejűleg támogatást ír elő Palesztina nemzsidó lakossága számára is. French azt hiszi, hogy a mandátum a két pontja között antagonizmus áll fenn. Ez az alapjában hamis gondolat természetlen konzekvenciához kell hogy vezessen. Ezt a felfogást alapul véve soha Palesztinában konstruktív munkát nem lesz kidolgozható. Ha valaki abból indul ki, hogy minden, ami a zsidó telepes hasznára van, árt az araboknak és minden, ami a zsidó telepes ellen megy, önmagától használ az arab lakoságnak, csakis olyan teóriát építhet fel, amely nem az építéshez, hanem a romboláshoz, az obstrukcióhoz vezet.

Macdonald miniszterelnök „világosan mondja fentemlített levelében. „Az a kötelezettség, a zsidó bevándorlást elősegíteni és a zsidó letelepülést támogatni, továbbra is mandataris hatalom kötelezése marad, amely a lakosság más rétegeinek károsítása nélkül keresztülvihető.” Nos, a zsidó bevándorlás és letelepülés támogatására vonatkozólag French ur föltöbbet ködös és semmitmondó, minden praktikus értéket nélkülöző „javas-

latokkal” jön elő. A Jewish Agencynek egy a zsidó település támogatására szolgáló bankalapítási tervet elveti, anélkül, hogy más valamit javasolna helyette, amelyek a zsidó bevándorlást nemhogy elősegítenék, hanem ellenkezőleg: megszorítják. Azt mondja French, hogy ezek a megszorítások nem állnak ellentétben Öfelsége kormányának lefektetett politikájával. French ur téved. Mert az, amit akar, teljesen összeférhetetlen Angliának a mandátumban átvállalt kötelezettségeivel épp úgy, mint a Macdonald angol miniszterelnök levelében foglalt ígéretekkel. Különben is, a French-jelentés elkészülte óta a helyzet teljesen megváltozott és a konkluziók, amelyekre ő két évvel ezelőtt jutott, teljesen érvénytelenek ma már.

A Jewish Agency leszögezi végül, hogy bármikor kész együttműködni az angol kormánnyal és palesztinai közigazgatással minden olyan terv keresztülvitelénél, amely a mandátum szellemében egyaránt szolgálja a zsidó nemzeti otthon felépítését és a palesztinai nemzsidó lakosság jólétének ügyét.

Könnyen nevezhető! A legjobb vicclap az

Olság
ezentúl változatlan terjedelemben csak
5- lel

Mera et Co. Autobusz Vállalat

1933 június 22-től

mindennap kétszer indít közvetlen járatot az eddigi egy járat helyett.

Kolozsvár —Dés—Nagysomkut—Szatmár között. I. járat indul Kolozsvárról 6 órakor, érkezik Szatmára 12.15 órakor. II. járat indul Kolozsvárról 14 órakor, érkezik Szatmára 20.15 órakor.

Kényelmes és pontos utazás. Új kocsik. Indulás Kolozsvárról a főposta melletti autobuszállomástól.

Hitler

Berlin, megkezdőson és Hitler lenlétében sekről, a gyalásai fnyesen let

Henders latban a l a hirt, ho lader és l hogy a k nak még k re van szü sulhat.

Berlin, j ből távirat

Oszl meg

Berlin, j mány elé t alkalomere rint az egé reménysors nek pénzüg munkaalka

London, j ből, hogy F tartományi nácsos lett. dósítója kö olasz király jelölt a biró mellette Hit pil Most ug dalmi elnök Hindenburg realott, de hesseni here

London, j szervezeti kö mánya a m eijával egy kozásán hata miután az e németországi használtak. folyamodni kell szervez lános bojkott Németország latokat, nyon got vállalatot leteket néme lehet aHitler Németországo ratikus szab

Párizs, juli mai francia n lista „Républi latkozott Muss Eszerint Muss cialisták egye és ezt nem is szerint azonba szabad eleve k ni. Sokkal eg lini azt, hogy harcossal és n gyaljon, semm lamelyik képv De Jouvene fűzi hozzá:

— Ha fontos az olasz polit nem jelenti az hetne szolita Németország e lenkezőleg, n hasznosítsuk e ország befolyá lini egyébként egy 65 milliós ruak módjára leszerelés kérd határozottan se

Henderson Münchenben Hitlerrel tárgyal — az angol munkásság ki mondta a német áruk bojkottját

Fülöp hesseni herceg lesz Hindenburg utóda. Mussolini ellenzi Németország felfegyverzését

Hitler sorsjátékkal akarja szanálni Németországot

Berlin, július 21. Münchenben este megkezdődött az eszmecsere Henderson és Hitler között báró Neurath jelenlétében azokról a leszerelési kérdésekről, amelyek Henderson berlini tárgyalásai folyamán nem voltak végére nyesen letárgyalhatók.

Henderson tanácskozásiával kapcsolatban a lapok beavatott helyéről közlik a hírt, hogy igen kívánatos lenne Daladier és Hitler személyes eszmecsereje, hogy a két kormányelnök találkozzanak még a két diplomáciai előkészítésre van szüksége, mielőtt az megvalósulhat.

Berlin, július 21. Von Papen Rómából táviratilag közölte Hindenburggal

Osztályországgal akarja Hitler megoldani a munkanélküliséget

Berlin, július 21. A birodalmi kormány elé tervet terjesztettek a munkaalkalomszerzés finanszírozására. Eszerint az egész birodalomra kiterjedő nyeménysorsjátékot kell rendezni, melynek pénzügyi eredménye bázisa lehet a munkaalkalomszerzésnek.

Fülöp hesseni herceg lesz Hindenburg utóda

London, július 21. Abból az alkalomból, hogy Fülöp hesseni herceg Hessen tartományi főnöke és porosz államtanácsos lett, a „Morningpost” berlini tudósítója közli, hogy a herceg aki az olasz király veje, az egyetlen komoly jelölt a birodalmi elnöki méltóságra és mellette Hitler elnökjelöltsége eltörpül Most ugyan nem időszerű a birodalmi elnöki méltóság kérdése, mert Hindenburg tábornagy egészsége helyreállt, de akármikor jön közebe, Fülöp hesseni herceg lesz Hindenburg utóda.

Bojkottal akarja Hitlert megbuktatni az angol szakszervezeti kongresszus

London, július 21. Az angol szakszervezeti kongresszus országos választmányja a munkáspárt parlamenti frakciójával együtt tegnap tartott tanácskozásán határozatban mondta ki, hogy mintán az eddigi elvi tiltakozások a németországi önkényuralom ellen nem használtak, erősebb eszközökhöz kell folyamodni. A határozat szerint meg kell szervezni a német áruk általános bojkottját és meg kell szüntetni Németországgal a kereskedelmi kapcsolatok nyomatást kell gyakorolni az angol vállalatokra, hogy ne kössenek üzleteket német cégekkel, mert csak így lehet a Hitler-uralmat megdönteni és Németországot visszavezetni a demokratikus szabadság útjára.

Mussolini ellenzi Németország felfegyverzését

Párizs, július 21. De Jouvenel volt római francia nagykövete a radikális-szocialista „République” munkatársa előtt nyilatkozott Mussolini elveiről és nézetéről. Eszerint Mussolini a német nemzeti szocialisták egyes intézkedéseit nem helyesli és ezt nem is titkolta el. Mussolini nézete szerint azonban egy egész rendszert nem szabad eleve bizonyos hibák miatt elítélni. Sokkal egyszerűbbnek tartja Mussolini azt, hogy Hitlerrel mint volt front-harccsal és nemzedékének emberével tárgyaljon, semmint a régi Németország valamelyik képviselőjével.

De Jouvenel ezután a következőket fejezte ki:

— Ha fontos kérdésekben a francia és az olasz politika karöltve haladhat, ez nem jelenti azt, hogy Olaszországot fel lehetne szólítani, hogy Franciaországgal Németország ellen eszáljon politikát. Először is, nekünk érdekünk az, hogy hasznosítsuk a magunk számára Olaszország befolyását Németországra. Mussolini egyébként azon a nézeten van, hogy egy 65 milliós népet lehetetlenség kiskorúak módjára gyámság alatt tartani. A leszerelés kérdésében Mussolini helyesli a nemzetközi ellenőrzést és határozottan

és Hitlerrel a birodalmi konkordátum megtörtént aláírását.

XI. Pius pápa a konkordátum bekövetkezett aláírása után délelőtti félegy órákor audiencián fogadta von Papent s közölte a német helyettes kancellárral, hogy a Pius rend nagykeresztjével tüntette ki. Papen átadta a német birodalmi kormányának a Szentoszák számára szánt ajándékát, egy méter magasú meissen porcellánból készült madonna-szobrot, talpatán ezzel a felirattal: Emlékeztül az 1933-ik évi birodalmi konkordátumra. A konkordátum szövegét szombaton este fogják közzétenni.

Epp tábornok szemléje a német határon

München, július 21. Epp birodalmi helytartó a bajor keleti határvidékek beutazására indult, ami már azért is feltűnést kelt, mert Ausztriával határos területeiről van szó.

Epp tábornok tegnap Marktredwitzben rendkívül érdekes nyilatkozatot tett.

— Tudjuk, hogy mindazokkal szemben, akik határainkra nehezédnek, fegyveres tekintetben nem vagyunk egyenrangúak, de épp úgy tudjuk, hogy azon az uton, amelyen haladunk, olyan belső megerősödéshez jutunk el, amelyet tőlünk nem vehetnek el és amely képessé tesz majd bennünket, hogy védőképességünk ugyanolyan hatásos legyen, mint a többieké.

Scheidemann a világ lelkiismeretéhez fordul

Prága, július 21. Az egész kulturvilágban óriási fehéborodást keltett, hogy a horogkeresztesek letartóztatták tuszként Scheidemann volt német kancellár öt családtagját, hogy így álljanak bosszút Scheidemannon azért, mert a Newyork Timesbe Hitler-ellenes cikket írt. Scheidemann — mint ismeretes — még a háború idején államtitkár lett és ő volt az első szociáldemokrata, aki Vilmos császár kabinetjében helyet foglalt. A forradalom után őt választották meg a német köztársaság első kancellárjává. Scheidemann pár héttel ezelőtt menekült el Hitler országából és jelenleg Karlsbadban heverik ki azokat a szenvedéseket, amelyeket Németországban e kellett viselnie. A volt kancellár most nyílt levelet intézett a különböző országok sajtójában és ez a levél sokban emlékeztet arra a nyílt levélre, amelyet Trocki intézett Stalinhoz egyetlen leányának öngyilkossága után.

A nyílt levél bevezetésében Scheidemann megállapítja, hogy a Newyork Times részére egyáltalában nem írt cikket és az amerikai lapban megjelent cikk valószínűleg egy öt hónappal ezelőtt egy svájci lapban közzétett cikkének kifordítása. Ezután így folytatja: — És ezért kellett öt teljesen ártatlan és politikával nem foglalkozó embert a koncentrációs táborba zárni? Egy ilyen cselekedet számszorososan túlhaladja az én kritikámnak az erejét és jogosan felháborítja az egész kulturvilágot. Hogy kik azok, akiket mint rokonaimat letartóztattak, nem tudom. Azt sem tudom, hogy hol vannak. Nekem két lányom van. Az egyik hozzám született, amikor az újságokból értesült arról, hogy beteg vagyok. A másik lányom Berlinben él és két gyermeke van. Az egyik unokám a Stahelheim munkatelepén dolgozik, a másik pedig néhány héttel ezelőtt ment férjhez. Férjét alig ismertem, de mint barátaim mondják, igen derék ember, aki a háborút kitüntetéssel küzdötte végig.

London, július 21. A Daily Telegraph külön tudósításban foglalkozik a varsói hangulattal. Az idegen, aki a lengyel fővárosba érkezik — írja — csupa egyenruhát lát. Az egyenruhák erejében egyszerűen ki sem látszanak a polgári ruhák. Állandó katonai készenlét benyomását kelti a lengyel főváros. Katonai és polgári helyeken egyaránt hangoztatják, hogy a külpolitikai helyzet szükségessé teszi az állandó készenlétet. Ha Németország hozzányúlna a danzig korridorhoz, a lengyelek azonnal átlépnék a német határt és három hét múlva bevonulnának Berlinbe.

Felozslatják a rohamosztagokat

Berlin, július 21. Röhm kapitány, a rohamosztagok vezérkari főnöke utasította a rohamosztagok csoportvezetőit, hogy a helyi védőosztagok vezetőivel közösen állapítsák meg, kik azok a rohamosztagok, akik politikailag alkalmasak arra, hogy a védőosztagokba átvegyék őket. A Hitler-párt, főként pedig a rohamosztagok körében a legizgatottabb hangulatban tárgyalják ezt a rendeletet.

Bizonysra veszik, hogy hamarosan az egész birodalomban felozslatják a rohamosztagokat. A többnyire proletárokból álló szervezet radikálisusát már régóta rossz szemmel nézik a párt vezető körében.

A megbízható elemeket kiválasztják és jobban fizetett védőosztagokba sorozzák. Más kérdés, hogy vajjon a rohamosztagok, melyek mégis a legnagyobb fegyveres hatalmak képviselői, egyszerűen bele nyugszanak-e a felozslatásba.

Kaufmann hamburgi birodalmi helytartó rendelkezése a hamburgi rohamosztagot fegyverzetlensége miatt felozslatják. 350 rohamosztagot letartóztattak.

Legnagyobb sajnálatomra unokám férje egyáltalában nem osztja az én politikai nézetemet. Ezek hát azok a politonok, akiket Hitler és Frick urak leg-

Személyi klikké zsugorodott össze, a nagy garral megindult bánati hitlerista mozgalom

A bánati németiség kemoly vezetői erőteljes akciót kezdtek a náci-veszedelmek ellen

Timisoara-Temesvár, július 21. (Az Uj Kelet tud.) Hitler kancellársága óra a bánási svábok között erőteljes hitlerista agitáció indult meg. Mingyárt az első napokban Buding kocsmáros hőstete vonta magára a lakosság figyelmét, majd a kocsmáros iskolájából kikerült néhány fiatal ember kezdett aktív működésbe. A temesvári kocsmáros mellett két perjámosi ügyvéd fejtett ki nagy agitációs munkát és fiatal, főleg egyetemi hallgatókból álló propagandacsoportot küldött ki a falvakba. A két évszázada Bánában lakó és mintaszerűen békés lakosságban váratlanul olyannyira tért hódított a nemzeti szocialista propaganda, hogy a „Volkstrath” választásainál még a legmérsékeltőbb és legkomolyabb maradiak is kénytelenek voltak rokonszenven mutatni a mozgalom iránt, hogy legalább látszólag jó hazafiaknak mutatkozzanak a demagógiától megszédített sváb néptömegben. A náci-propaganda így már azzal a veszéllyel fenyegetett, hogy az egész sváb nép politikai és nemzeti életén uralkodni fog.

A sváb népnek azonban csak rövid ideig kellett a nemzeti szocializmus: míg a németiség kemoly vezetői nem indították meg erőteljes ellenakcióikat, a „Gemeinschaft” vezetői járnak elől a jópéldával abban, hogy megakadályozzák a

falvakon agitáló hitlerista ügynökök működését. A Banater Deutsche Zeitung hetek óta folytatja a felvilágosító munkát és úgy vezércikkeiben, mint riportjaiban élesen száll szembe a hitlerista áramlattal. A lap szerint a hitleristák az egész bánási svábságot kompromittálják. „Gátat kell vetnünk a mocok eme folyamának, mely azzal fenyeget, hogy elől tisztá falvainkat” — írja a B. D. Z.

Az ifjuság érettebb vezetői is alakultakba tömörülve világozták fel a lakosságot. Ennek az ellenakciónak meg is van az eredménye, amennyiben a hitlerista csoport most három „vezér” köré tömörült kis klikké zsugorodott össze. A három vezető: Müller és Minnich perjámosi ügyvédek és Buding temesvári kocsmáros. Ezeknek az uraknak a vezetése mellett pedig a mozgalom már minden komolyságát elvesztette.

Pokoli kínoktól a teljes egészségre

a több mint 6000 orvostól elismerő levelekben is melegen ajánlott: Togat-tabletták útján! Millió esetben bevált szer rheuma, köszvény és ülőidegzásábanál, fejfájásnál és idegfájdalmaknál! A Togat azonnal segít! Nincs ennél jobb!

Auch Sie — — —
können
einen voll-
schmekkenden,
guten Milchkaffee
trinken, wenn Sie

„Aecht Franck”
Kaffeewürze
dazu nehmen!

Achten Sie auf die
Kaffeemühle als un-
trügliche Fabrikmarke!

kevesebb tehetnek felelőssé az én cselekedetemért. Vajjon mi a célja ezeknek a tuzfogásoknak? Talán ők bünhődjenek azért, mert én állítólag vétkeztem. Visz szaadják-e nekik a szabadságukat, ha hazatérnek Németországba?

— Szegény feleségem 1926 szeptemberében egy izgalomból kifolyólag szív-szélhűdést kapott. Két hónappal ezelőtt legidősebb leányom és férje, akik husz évig boldog házasságban éltek, az önkéntes halált választották. Mindketten politikamentes életet éltek.

A horogkereszt azonban őket is ki kezdte és mindkettőjüket a halálba kergette. Hátrahagyott levelekben bocsánatot kértek, hogy öngyilkosságot követtek el, de — mint írják — „nem birtuk tovább az új viszonyokat és az állandó üldözéseket elviselni.”

Nem bírták elviselni, hogy apjukat az „összehangolt sajtó” állandóan rá gálmazza és gyalázza. Mindezt olvasniok és a rádióban hallaniok kellett, anélkül, hogy apjuknak lehetősége lett volna arra, hogy a rágalmatok visszatasítsa.

Feleségemet, leányomat és vőmet egyenesen a halálba kergettek, többi rokonaimat a koncentrációs táborba zárták. Nekem először a nyugdíjamat vonták meg, majd a képviselői dítiám folyósítását, minthogy a nyomdász szakszervezettől, amelynek ötven éven keresztül tagdíjat fizettem, kapnak valami nyugdíjat. Ezt is megvonták tőlem. Berlin mértékadó urainak kijelentése szerint nem maradt más számomra hátra, minthogy lefejeztessem magam, vagy éhen haljak. A halál azonban nem olyan sürgős nekem, mert jelen akarok lenni, amikor a nagy leszámolás bekövetkezik.

NIVEA CREME + OLAJ barnító hatása felülmúlhatatlan.

mert egyrészt elősegíti a leburnulást, másrészt pedig meggátolja a bőr felégését. Mindenki meg fogja Önt csodálni természetes barna színéért. — De ne napfürdőzzék soha nedves testtel, hanem

minden esetben előzőleg dörzsölje be bőrét NIVEA-CREME vagy NIVEA-OLAJ-jal.

NIVEA-CREME dobozban: Let 16.-, 34.-, 72.-, tubusban: Let 30.-, 45.-

November 1-én megkezd működését a romániai Postatakarék

Folyószámla-, csekk-, átutalás- és betétkezelési szolgáltatást renéznnek be a postahivataloknál

Bucuresti-Bukarest, július 21. Az Uj Kelet tud.) A posta igazgatósága és a Nemzeti Takarékos Pénztár között megegyezés készült, amelynek célja lényegében a romániai Postatakarék megteremtése. A megegyezés alapján minden egyes postahivatal, úgy városi, mint falusi, betétkezelési és csekkműveletekkel is foglalkozni fog a jövőben. Tehát a postahivatalok elfogadják betéteket készpénzben és takarékosági lapokban, betétkönyveket állítanak ki, bein-kassálva ezeknek árát. Ugyancsak fel-hatalmazza a megegyezés a postahiva-talokat a következő műveletekre:

1. Takarékosági lapok kiállítása.
2. Betétek fizetése a betétkönyvek alapján.
3. Takarékosági lapok beváltása.

A postahivatalok pontos kimutatást küldenek be a posta vezérigazgatóság-hoz az elfogadott takarékbetétekről, a beváltott takarékosági lapokról, az el-adott speciális bélyegekről etc., ame-lyeket a vezérigazgatóság elszámol a Postatakarékkal.

A postahivatalok foglalkozhatnak ezenkívül a jövőben folyószámla és át-utalási műveletekkel is, valamint pósta-csekk kiállításával. Eelőből a követ-kező kötelesek háromnak reájuk:

1. folyószámla és csekkszolgálatl kapcsolatosan minden felvilágosítást megadnak az érdeklődőknek.
2. Befizetési lapokat adnak el.
3. Elvégzik a folyószámla-nyitási mű-veleteket.

4. Elvégzik a Takarékpénztártól ka-pott fizetési utalványok kifizetését.

A Postatakarék a fenti műveletek el-végzéséhez speciális bélyegeket, taka-rékossági lapokat, befizetési lapokat és betétkönyveket bocsát a posta rendelke-zésére. A posta vezérigazgatósága fele-lős azért, hogy a postahivataloknak megfelelő összeg álljon rendelkezésük-re betétek kifizetésében. A Postataka-rék pénzeit a posta bevételeivel együt-tesen kezelik a postahivatalok, napon-ként téve jelentést a takaréknak arról, hogy milyen bevételezéseket s kifizeté-seket eszközöltek. A kifizések pontos eszközölése céljából Takarékpénztár az egyezmény életbelépésének első napján már 10 millió lejes forgótőkét bocsát a posta rendelkezésére. Ez a forgó-tőke szükség szerint felemelhető.

A posta vezérigazgatósága tartozik intézkedni azirányban, hogy hivatalai ellenőrizzék a takarékkal kapcsolatos összes műveleteket s megvizsgálják a felmerülő panaszokat, hogy a betét-át-utalási és csekkszolgálatban fennaka-dás ne következzen be. A takarékpénz-tárnak ugyancsak jogában áll az ellen-őrzésben saját hivatalai és tisztviselői révén résztvenni. A banktitok a Posta-takaréknál is biztosítva van. Ennél-fogva szigorúan megtiltatik a posta-személyzetnek, hogy a harmadik szem-élynek szóbeli, vagy írásbeli felvilá-gosításokkal szolgáljanak a betétálló.

Mentalevelet

a legjobb napi áron vásárol Fischer Sándor Timisoara I. Str. Unguriana 14.

mányokról, csekkbefizetésekről etc. A csekkfolyószámla neve és száma szigo-ru titkot képez.

Világszerte megkezdődtek a választások a Cionista kongresszusra

A választások eddigi eredményei

London, július 21. Mint a Zsidó Tá-virati Iroda jelenti, világszerte egymás-után zajlanak le a Cionista Kongressz-uszra való választások. Eddigi jelek szerint, mintegy háromszáz delegátus fog résztvenni a kongresszuson. (A leg-utóbbi kongresszuson 254 delegátus vett részt.) Érdekes, hogy Amerika az idei kongresszuson valószínűleg sokkal kevesebb delegátussal vesz majd részt, mint a legutóbbi kongresszuson. A leg-utóbbi kongresszuson Amerika 38 dele-gátussal képviseltette magát, míg a mostanin tizenhét delegátus fogja kép-viselni az amerikaiakat. Ezzel szem-ben azonban Lengyelország és Palesz-tina sokkal nagyobb számban fog részt-venni a kongresszuson, mint a legutób-bin. (A legutóbbi kongresszuson Len-gyelország és Galícia 67 emberrel, míg a mostanin 126 delegátussal képvisel-teti magát, Palesztinát a mult kongressz-uszsan 39 delegátus, míg a mostani kongresszuson 49 delegátus fogja kép-viselni.)

Jeruzsálem, július 21. A 18-ik kong-resszusi választáson Palesztinában a munkáspártok nagy előtörést mutat-nak. Hatvanöt ezer sékelfizető közül több, mint ötvénezer szavazott le. Ezek közül 70 százaléka a munkáspártokra szavazott 11 százalék a revizionisták-ra, 7 százalék a klál cionistákra, öt és félszázalék a Poalé Mizrachira és há-

A betétek és folyószámlák biztosítása érdekében a posta és Postatakarék szoli-dárisan felelősek minden esetleges víz-szaelésért, melyet a posta valamelyik tisztviselője a fél kárára elkövetne. A postahivatalok által elvégzett fenti mű-veletekből úgy posta, mint a Postatakarék részeseülnek, még pedig a követ-kező formában:

1. Minden betét átvétele, vagy kifize-tése után 4 lej illeti meg a postát, függetlenül a betéti összeg nagyságá-tól.
2. Minden fizetési utalvány kifizetése után a bein-kasszált illeték 50 százaléka illeti a postát.

3. A posta a fizetési utalványokra ér-vényes kezelési költséget számíthatja fel a feleknek minden átutalásnál.

4. A betétek megőrzéséért a posta évi 0.50 százalékos illetéket szed, amelyet a betétes fizet.

Azoknak a postatisztviselőknak, akik a takarékpénztári műveleteknél közre-működnek, külön prémiumokat biztosít a posta arra az esetre, ha a takarékp-énztári szolgálat kifogástalanul fog működni.

A megegyezés értelmében a postatakarékpénztári műveletek 1933 novem-ber 1-én veszik kezdetüket.

rom és félszázaléka a szavazatoknak a Mizrachistákra jutott. A revizionista szavazatok a Jabotinszky listájára este-tek. A Grossmann-féle frakció 319 sza-vazathoz jutott Palesztinában. A radi-kalista cionistákra viszont 529 szava-zat esett. E két utóbbi közül, egyik se érte el azt a számot, amellyel egyetlen delegátushoz juthatnának.

Newyork, július 21. A leadott szava-zatok még nem lettek teljesen összeszá-molva. Az eddigi jelentések szerint, itt is nagy eredményeket mutatnak a munkáspártok. Eddig Amerikában 14.000 szavazatot számoltak össze, me-lyek közül 7000 a Poalé Cion és a Ceiré Cion, baloldali cionista pártokra jutott. A munkáspártok biznak abban, hogy az öszszszavazatok nagyzárlékát kapják és nagy számban fognak képviselőket küldeni a kongresszusra. A munkás-pártok ily hatalmas előtöréséhez hoz-zájárult az is, hogy az Amerikában nagy szerepet játszó Hadasszah nem indult külön jelölttel a választásokra és a Hadasszah tagjai legnagyobb részt a munkáspártokra szavaztak.

London, július 21. A kongresszus párt-összetétele még nem elég biztos és nem világos még, mert a lengyel választá-sokról még semmi pozitív eredmény nem jött. Mint ismeretes, Lengyel-or-szágbán a kongresszusi választások nagyon éles harcót váltottak ki. Kü-

1756

angol, francia, dán, holland, amerikai, német, olasz, osztrák, japán, svéd, orosz stb. pályázó közül az egyetlen magyar: Körmeny Ferenc nyerte meg a három legnagyobb angol és amerikai könyvkiadó cég által 1932-ben kiírt nemzetközi regény pályázat 1000 angol fontos (650.000 lej) első díját

A budapesti kaland

című nagy regényével. „A budapesti kaland”-ot eddig Románia olvasóközönsé-gének nagyrésze nem vásárolta meg, mert 180 lejbe került. Május 25-én jelent meg az új olcsó kiadás. Az 500 oldalas könyv jó kiállításban, kemény fedőlappal csak

44 lej

lesz. Miután a könyv csak korlátozott példányszámban jelent meg, tanácsos, ha olvasóink és előfizetőink előjegyeztetik a könyvet az Uj Kelet kiadóhivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassaj u.) 10. Vidékiek a portóval együtt 54 lejt küldjenek be címünkre s a könyvet bérmentve azonnal elküldjük.

Tolsztoj

a 20. század mérlegén

Irta: Dr. Stern Ignác.

A világhírű író biográfiája napjaink megvilágításában.

Ara 10 lej

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

külböző helységekben súlyos inzultusok és verekedések voltak a Revizionisták és a baloldali cionista pártok között. A lengyelországi választási főbizottság 7 jelölőlistát fogadott el, melyek közül az első: Klál Cionisták listája, melyben benne vannak a Hechaluc, Ét Livnot, Al Hamiszar, Noár Hacioni, Klál Cio-nisták, Cionista Kézművesek Szövetsé-ge és a Sztám Cionisták. E lista vezető-je: Jicchak Grünbaum és dr. N. Da-vidsohn volt szenátor. A második szá-mu lista a dr. Gottlieb vezetése alatt álló Ét Livnot egyik frakciója. A har-madik lista a Mizrachistáké, melynek listavezetője a jeruzsálemi Rabbi Kook, a lista második jelöltje H. Farbstein. A negyedik számú lista a Revizionista Sonderverbandé, amelyet Méir Gross-mann vezet. A Dolgozó Palesztináé az ötödik lista és listavezetője Ben Gurion és Ing. Reiss. A hatodik számú lista a Jabotinszky vezetése alatt álló Revi-zionistáké, melynek első helyén Jabo-tinszky, második helyén J. Schecht-mann és Uri Zövi Grinberg állnak. A hetedik lista a külön induló Hitach-dut-csoport, melynek élén a volt képviselő-ügyvéd, dr. A. Levinsohn áll.

Róma, július 21. Olaszországban le-zajlottak a kongresszusi választások és egyetlen jelöltet választottak meg, aki a Klálcionista listán jelöltette magát.

NAPRÓL NAPRA

Lehetséges, hogy sikerül a közép-euró-pai teniszkupa kiírása és megrendezése. Lengyel-csehszlovák tárgyalások ebben a kérdésben már lezárultak. Ugy hiszik, hogy számítani lehet román és jugoszláv részvételre is.

Vasárnap az asperni repülőtéren repülőművelet lesz, amelynek során új-fajta ejtésernyőkkel ejtésernyős ugrás-gyakorlatokat is be fognak mutatni.

Jeanette Macdonald legújabb filmjé-ben Ramon Novarróval fog játszani.

A lengyel belügyminisztérium meg-tagadta a beutazási engedélyt Grock világhírű zenebohóctól. Az intézkedést nem indokolták.

Staudinger és Mädi Apply osztrák mű-ugróbajnokok Londonba érkeztek, ahol ma este bemutatják azokat az ugrásokat, amelyekkel az Európa-bajnokságot sze-rezték. A két osztrák műugró a londoni bemutatás után angliai körútra indul.

Az osztrák nemzetközi gyorsvonaotkon az osztrák szövetségi vasúak vezérigaz-gatósága idegen nyelveket beszélő kalau-zokat állított szolgálatba.

A magyar válogatott vízipólócsapat és a magyar vegyes úszócsapata július 30-án Kassán fog vendégszerepelni.

Stockholmi stadionban rendezett Hellas játékokon Balogh 691 cm-rel győzött s-ávólugrásban. Remezz 44 67 cm-rel csak negyedik lett diszkoszvetésben.

Dublinben pénteken kezdődik a német-ír s-lejtező Davus cup mérkőzés. A német játékosok már megérkeztek az ír fő-városba.

J. P. Morgan, az amerikai bankkirály vadászatra Angliába érkezett.

Az

Az elfo

Brasov-tud.) Beszá-merő rab-tagu band-resti vona-véres rev-bandita k-vonatról. Francules-lelőtte, az-ságába ke-bandita a-vallomást-kességü a-rendelkeze-társai a-nem akar-Comarnie-brassói re-niaba, inr-ták, hogy-zott a gyv

Ardelea-nizmusal-nak tetsző-lescu ban-kei való é-hogy Ard-ból mondt-esetre viz-tisztázás-nyenyiben

Elmond-ban teljes-dörörmest-dájának. B-Bat, Szina-áll összekö-Dumitre-lean — esa-tetésben é-és személy-a banda-esak

Francules-te meg a-az is meg-lótt.

Ardelea-előtt megr-tiben Fra-és egy kav-ségről tár-és Campir-rült zsebr

— Után

— de nek-láttam, h-pénzen D-égedettn-én szemé-kergetett

a tehervo-tervet ese-indult el-ökét, ugy-tak. Valós-tak és eli-mélyvonat-személyvo-meg öket.

harescu ve

— A tö-jezte be h-semmi sem-a rendőrsé

Antones

a következ

kal való h

— Miut-

másról —

mirescu ko

a vonatot,

nusát nem

dult Breaz

át Dragon

— Egy

fülkében

megfigyell

akartam b

re azonban

pillantotta

mellett ül

Évtizedes vevőink régen tudják már, kedvükre szépen fest, tisztít a CZINK gyár

Az amerikai-stilű vasuti banditáknak állítólag a rendőrtisztek és a csendőrök között is voltak cinkosaik

Az elfogott Ardelean Ion vallomása Franculescu bandavezér összeköttetéseiről. Hogyan zajlott le a küzdelem a rendőrtisztek és banditák között a brassó—ploesti vasútvonalon

Brasov-Brassó, július 21. (Az Uj Kelet tud.) Beszámolt az Uj Kelet arról a vakmerő rablóhadjárásról, amelyet egy ötagú banda kísérelt meg a brassó—bukaresti vonalon. A banda leleplezése során véres revolverharc fejlődött ki. Az öt bandita közül három leugrott a robogó vonatról, egyiküket: Nicolae Gramadát, Franculescu rendőrtiszt a vonat tetejéről lelőtte, az ötödik pedig a rendőrség fogásába került. Ardelean Ioan, az elfogott bandita a brassói rendőrségen részletes vallomást tett, melyben rendkívüli érdekességű adatokat bocsátott a nyomozók rendelkezésére. Ardelean, akit bandita társai a Ghioc álnéven ismernek, előbb nem akart vallani, azt állította, hogy Comarnieban dolgozik egy gyárnál. A brassói rendőrségről telefonáltak Comarnieba, innen azonban azt a választ kapták, hogy Ardelean Ioan sohasem dolgozott a gyárban.

Csendőrmester a bandában
Ardelean kihallgatásakor páratlan cinizmussal vallott és szinte fantasztikusnak tetsző dolgokat mondott el Franculescu bandájának a hatósági személyekkel való összeköttetéseiről. Feltételezik, hogy Ardelean mindezeket csak bosszúból mondta, a hatóságok azonban minden esetre vizsgálatot indítanak meg annak tisztázására, hogy Ardelean állításai mennyiben fedik a valóságot.

Elmondotta Ardelean, hogy Câmpinában teljesít szolgálatot Dumitrescu csendőrmester, aki tagja Franculescu bandájának. Dumitrescu álneve a bandában Blat, Szinájában számos rendőrtisztviselő áll összeköttetésben a banditákkal.

Dumitrescu-Blat — mondotta — Ardelean — csak Franculescuval van összeköttetésben és vele együtt dolgozik gyors- és személyvonatokon, míg a banda többi tagjait rendszerint csak tehervonatokon engedik működni.

Franculescu gyakran lelővéssel fenyegette meg a banda többi tagjait és egyszer az is megtörtént, hogy ijesztésül rájuk lött.

Ardelean után egy-két nappal ez előtt megtörtént esetet mondott el. Ploestben Franculescu kifogyott a pénzből és egy kávéházban új pénzszerzési lehetőségről tárgyalt. Elzalogosította kabátját és Câmpinába utazott, ahol néhány sikerült zsebmetszést végzett el.

„Nekem nem sikerült okoskodni!”

— Utána mentem — meséli Ardelean — de nekem nem sikerült semmi. De azt láttam, hogy Campinán osztozkodik a pénz Dumitrescuval. Ez nagyon megelégedettnek látszott és mikor látta, hogy én személyvonatra akarok felszállni, elkergetett és megparancsolta, hogy menjek a tehervonatra. Franculescu ekkor újabb tervet eszelt ki. Ploestből gyorsvonattal indult el. Én a személyvonaton követtem őket, úgy, hogy nem láttam, mit csináltak. Valószínűleg Campinán újra leszálltak és elintézték a vonatukat, míg a személyvonat érkezik. Ezután szálltak fel a személyvonatra. Breazán pillantottam meg őket. Franculescu, Gramadát és Zaharescu voltak együtt.

— A többit már tudják az urak — fejezte be hanyag eleganciával Ardelean — semmi sem sikerült nekik, mert közbe jött a rendőrség és letartóztatta őket.

A közelharc hősei nyilatkoznak
Antonescu és Dragomirescu komiszár a következőket mondották el a banditákkal való harcukról:

— Miután elindultunk a ploesti állomásra — mondotta Antonescu — Dragomirescu kollegámmal együtt végigjártam a vonatot, de pillanatnyilag semmi gyanúsat nem találtam. Mikor a vonat kiindult Breazából, más vagonba küldöttem át Dragomirescut és én ott maradtam.

— Egyszer csak megpillantottam az fülkében Zaharescut. Hogy közelebből megfigyelhessem, a szomszéd fülkébe akartam bemenni. Nem kis meglepetésemre azonban ebben a másik fülkében megpillantottam Franculescut, aki egy ablak mellett ült. Eszrevettem, hogy egy höl-

gyet és egy urat figyel. Kinyitottam az ajtót és beléptem. Franculescu megismert és ki akart szaladni a folyosóra. Én úgy tettem, mintha nem venném észre a mozdulatot és udvariasan megkérdeztem, hogy van-e még szabad hely? Franculescu azonban nekem rohant, verekedés fejlődött ki közöttünk, melynek során ütést kaptam,

kénytelen voltam elengedni és ő a robogó vonatról az ablakon keresztül ugrott le.

— Közben Dumitrescu a másik fülkében meglepte Zaharescut, amint egy urat kloromformos zsebkendővel akart elaltatni. Idegyűltek össze a többiek is: Gramada és még egy harmadik és Dumitrescu közöttük valósággal életveszélyben forogott. Én ekkor már egy harmadosztályú fülkében Ardeleant tartóztattam le, mikor megkötöttem, rohantam Dragomirescu segítségére, akit sikerült kiszabadítanom a banditák közül. Ezeknek sikerült a vagon tetejére menekülni és közben több revolverlővényt adtak le. A vagon tetején voltam kénytelen én is fegyveremet használni és Gramadát, aki két vagon közé esett és fennakadt az ütközön, a golyó

meg is ölte. Comarnienál állapították meg személyazonosságát.

Sebesülten menekültek a banditák

— Az elmenekült Zaharescu, Matei Borza és Tandler közül utóbbiak megsebesültek és remélik, hogy menekülésük közben sikerül őket elfogni. A ploesti rendőrség a csendőrpáncsnoksággal együtt működve, az egész vidéket behálózó szervezettel kezdte meg a banditák üldözését, míg a bukaresti rendőrigazgatóság az irányban vezet be vizsgálatot, hogy Ardelean Ionnak, a rendőr- és csendőrtisztviselő bűnrészességére vonatkozó vallomása mennyiben felel meg a valóságnak.

Bukaresti rendeletre egyébként a forgalmasabb vasútvonalakat megerősített rendőri legénység őrzi, hogy az egyre szaporodó vasuti rablások ellen megvédjék az utazó közönséget. A ploest—brassói vonalon ugyanis a tegnapielőtti véres összeütközés ideje alatt valóságos pánik vett erőt az utasokon. A folytonos lövöldözés, a segélykiáltások érthetően felkorbácsolták az emberek idegeit.

A „német nemzeti zsidók“ orvtámadása Feuchtwanger, Max Brod és Arnold Zweig ellen

Ki lehet oktatója az árja tanoncoknak? Menesztették Lewy professzort, a neurológiai intézet igazgatóját

Berlin, július 21. Jellemző nyilatkozatot adott ki a német nemzeti zsidók szövetsége Berlinben. A nyilatkozat, amely nyilvánvalóan Hitler nyomására történt, így hangzik:

„Holland lapok jelentése szerint Amszterdamban rövidesen németnyelvű ujság jelenik meg Freie Presse címen, amelynek mottója: „Harc a fasziszta Németország ellen.“ Munkatársai olyan egyéniségek, akik amíg Németországban tartózkodtak, a németiséget destrualták és emiatt ténkét év óta éles harcban állottak a német nemzeti zsidók szövetségével. Többek között ezek: Georg Bernhard, Gumbel professzor, Arnold Zweig, Lion Feuchtwanger, Alfred Döblin, Egon E. Kisch, Max Brod.

Mint hogy a holland kormány a heccelapokat a bevándorolók politikájára elleni intézkedéseik alapján nem engedi kiadni,

ezek az emigránsok hasonló nyomtatványokat készítenek Prágában és Bécsben nyomtatni.

A német nemzeti zsidók szövetsége már most tiltakozik a gyáva szökevények magatartása ellen, akik személyükben minden felelősség alól kivonják magukat és akik nem törődnek cselekedeteik következményeivel.“

Ugyanakkor, amikor ez a gerinctelen nyilatkozat megjelent, közlik, hogy a hemmizsi iparkamara nem engedi, hogy a hatásköre alá tartozó üzemekben zsidó mesterek kiképezhessenek árja tanoncokat.

Egy másik hír pedig azt közli, hogy F. H. Lewy professzort, a berlini neurológiai intézet igazgatóját, aki évtizedek óta áll a német tudomány szolgálatában és számos háborús kitüntetésre van, a kormány szabadságolta.

Prenn és Kabos a csernovici Makkabiászon

Lord Meicheit vezeli az angol delegációt

Cluj-Kolozsvár, július 21. Augusztus első hete nagy ünnepe lesz a romániai zsidóságnak, de az egész világ zsidóságának is. Csernovicban, Bukovina fővárosában ezen a héten tartják meg a Makkabiadát, Európa összes zsidó sportolójának olimpiáját.

Ez a Makkabiada nemcsak annak a bizonyossága lesz, hogy a zsidóság testi regenerálódása eleven valósággá lett, hogy a zsidó sportolók méltán veszik fel a versenyt minden más nemzet sportolójával, hanem egyúttal igen szép demonstrációja is lesz a zsidó nép életterejének és élniakarásának.

A Makkabiadan résztvesznek Európa összes államainak legjobbjai, sokan olyanok, akikről eddig nem tudtuk, hogy zsi-

dók. Résztvesznek a németek is, akik bevezették Prenn Dávidot, a hontalan Davis cup-mant, megígérte részvételét Kabos Endre, a kardvívás Európa-bajnoka, Anglia, Franciaország, Olaszország, Csehszlovákia, Ausztria, Lengyelország, sőt legjobbat atléta. A futballmeccseken pedig résztvesznek Palesztina válogatottjai is, a zsidó otthon reprezentánsai.

A grandiózus sportünnepek méltó keretek között fognak lefolyni és ehhez a színt a külföldiek részvétele fogja nyújtani. Anglijából Melchet lord vezetésével több mint 100 tagú vendég érkezik Lengyelországból 900-an jelentették be megjelenésüket és csakugy özönlének a rendezőséghez a többi országokból érkező jelenkezők. A sportolókön kívül tehát

rendkívül nagyszámu vendég is érkezik és teszi majd még emelkedettebbé a Makkabiadát.

A csernovici ünnepeken az erdélyi zsidóság is résztvesz. Alig hisszük, hogy bárki is kellemesebben és emelkedettebb szellemben tölthetné el szabadságának legalább egy részét, ha megjelenik ezeken a sportjátékokon és részt kér a zsidó ifjuság versenyéből. Egész Erdélyben nagyfokú érdeklődés mutatkozik, amit annál természetesebben, hiszen a romániai zsidó sportolókat igen jelentékeny számban fogják az erdélyi fiuk képviselni: tenniszben, vívásban, ping-pongban, ökölvívásban, birkozsban, futballban.

Ezt az érdeklődést kielégítendő, a Haggibbor Sportegylet társaskirándulást rendez Csernovicba. Az Európa nemzetközi utazási irodával, illetve annak kolozsvári képviselőjével, a Hermes menetjegyirodával történt a megállapodás és ez a nemzetközileg elismert vállalat is garancia arra, hogy a résztvevők pompás utazásban és nagyszerű ellátásban fognak részesülni. Az utazásra új turautobuszokat állítanak be, az utirány Kolozsvár — Beszterce — Dornavatra — Csernovic. Az utasok kezdettől fogva a nemzetközi társaság vendégei. Csernovicban elsőrangú szállásról és kitérő kosztrol gondoskodva van. A kirándulás részvételi díja mindössze

1600 lej, egyezerhat száz lej,

mely összegben az utiköltség, lakás, kitérő ellátás és borraválók, azonkívül a Makkabiada összes versenyének belépőjegyei is benne foglaltatnak. Jelentkezni lehet a társaskirándulásra a Haggibbor klubhelyiségben (Cal. Victoriei 10) este 7 óra után, vagy a Hermes menetjegyirodában (Cal. Reg. Ferdinand 13.) Telefon 29.

Németország elveszti egyeduralmát a külföldi piacokon

Bécs, július 21. A németországi események és az a határozott szembehelyezkedés, amely az osztrák kormány részéről a hitlerizmus terjeszkedésével szemben megnyilvánul, kereskedelempolitikai vonatkozásban máris egészen meglepő gyümölcsöt hozott Ausztria számára. Ausztria gyáriparának több ága, különösen pedig azok, amelyek nagy mértékben vannak ráutalva az exportra hetek óta egyre javuló foglalkoztatásnak örvendenek. ami látszólag ellentmond a világ még mindig kedvezőtlen gazdasági helyzetének. Az osztrák gyárak külföldi képviselői arról tesznek jelentést központjaiknak, hogy az osztrák árural szemben, a külföldi piacokon az eddiginél fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg. A külkereskedelmi összeköttetést az osztrák részről az utóbbi időben sokkal könnyebb létrehozni, mint azelőtt és sok olyan külföldi vásárló jelentkezik az osztrák gyárak külföldi képviselőjeinél, akik eddig nem Ausztriában szereztek be áruszükségletüket.

Elsősorban a németországi politikai fordulat hozta magával, hogy a közép-európai exportállamok, főleg pedig Ausztria, sokkal kedvezőbb piaci viszonyokat találnak a külföldön, mint azelőtt. Erdekös, hogy néha a külföldi piacon még azt az osztrák árut is kedvezményben részesítik, amely valamivel drágább, mint a hasonló minőségű németországi áru. Bizonyos exportágakban Németországnak eddig monopóliumszerű helyzete volt, ez a monopólium azonban az utóbbi időben erősen megingott.

Ennek a helyzetnek a következménye az, hogy Ausztriában több gyáripari ágbán érhető tartózkodással ugyan, de ismerik, hogy a gazdasági konjunktura tüneteit már nem lehet letagadni. Vonatkozik ez elsősorban az osztrák bőriparra, gépiparra és szerszámparra, amelyek gyártmányait eddig Németország szorította ki a külföldi piacokról. Ugyanez vonatkozik az osztrák papírgyártmányokra, gummiárúkra, egyes divatcikkekre és konfekciós árukra. Elsősorban a francia és az angol fordult el Németország exportjától, de rosszabbodtak Németország exportlehetőségei Lengyelország, Jugoszlávia, Románia, Csehszlovákia, Hollandia, Norvégia, Amerika és Palesztina felé is. Abban az arányban, ahogyan Németország fokozatosan elveszti külföldi piacait, javulnak a közép-európai exportállamok, elsősorban pedig Ausztria kiviteli lehetősége.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitérő írónő a ma asszonyának és vargődő korunknak legizibb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 32 lej. Kapta az Uj Kelet könyvosztályában.

KÖZGAZDASÁG

A fogyasztó államok kötelezték magukat arra, hogy gabona termésüket nem fogják növelni

Tovább folynak a tárgyalások az osztrák-magyar kereskedelmi kapcsolatok kimélyítéséről

London, július 21. A termelő és fogyasztó államok hűtos bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen a fogyasztó államok máris kötelezték magukat arra, hogy gabonatermelésüket nem fogják növelni. A termelő államok még nem fogadták el azt a javaslatot, hogy a fogyasztó országok csak abban az esetben csökkentsék importvámjajukat, ha a világpiac árai emelkednének s ez az ár stabilizálódna. A bizottság ma is folytatja munkáját. A lapok szerint az amerikai kiküldöttek szembehelyezkedtek a javaslatl, hogy szakvéleményt kérjenek a fennálló függő kérdésekben a Népszövetségtől,

merő amerikai felfogás szerint a buza-probléma megoldása nem tűr halasztást. Budapesten várják az osztrák kereskedelem-politikai delegációt, hogy tovább tárgyaljanak az osztrák-magyar kapcsolatok kimélyítéséről. A lapok szerint Ausztria újabb kétézer vagon fűrészelt árut, 300 vagon bányafát és ezer vagon gömbfát akar elhelyezni még az év folyamán a magyar piacon. A magyar kormány pedig azt a kívánságot fogja előterjeszteni, hogy kihasználhassa teljes egészében a buzapreferenciát. A tárgyalások előreláthatólag legalább egy hétig fognak tartani.

A tengeren tul elvesztette diktatori hatalmát a csikágói terménytőzsde

London, július 21. Csikágóban a rozs mázsánként 26 és fél centtel esett. Amióta a gabonátőzsde fennáll, akkora aranyu áruházasra nem emlékeznek. A buza ára is zuhant 15 centtel. A tőzsdéi exponensek közül többen, akik már nem bírták idegekkel az eladási pánikot, elajultak. A newyorki értéktőzsde hasonló fekete napja volt. A newyorki kifizetés kurzusa a tőzsdén 354. A font sterling a nemzetközi piacon elérte a régi aranyparitást a dollárral szemben, ami Angliának az aranyfizetések rendszeréről történő letérése óta most történt meg először. A tőkeemelés Amerikából tovább tar. Tömegesen keresnek Amerikából angol értékeket, ami a font iránti keresle-

tet is növeli. Newyorkban meg vannak győződve afelől, hogy az amerikai kormány be fogja zárni vagy kormányellenőrzés alá fogja helyezni az amerikai tőzsdéket, ha nem vezetnek be olyan intézkedéseket, amelyek korlátozzák az egyes árucikkekben egyetlen tőzsdéi napon szenvedhető veszteséget. A csikágói terménytőzsdei áralakulások már hosszabb ideje nem követik a tengerentúli államok tőzsdéi. Dél-Amerikában a tőzsdéken igen gyakran a csikágóiákkal éppen ellentétes tendenciák alakulnak ki. A dollár elértékelenedése óta Rotterdam tőzsdéje egyre nyer jelentőségben s már közel jár ahhoz, hogy átvegye Csikágó egykori helyét.

Jugoszlávia újból hatnapos vesztegzárral veszélyezteti a román élőállat-exportot

Timisoara Temesvár, július 21. (Az Uj Kelet tud.) Az élőállat export Erdélyben a legnagyobb visszaesést mutatja. Ha visszaillesztünk az utóbbi hetek eméneire, a legnagyobb pesszimizmussal tekinthetünk a jövőbe. Sorban valamennyi piac bezárult előttünk. Egyetlen exportlehetőségünk Bécs. Ebben a pillanatban máshová sehová sem szállíthatunk élőállatot. Csehország hat hónappal ezelőtt beszüntette a beviteli engedélyt, amelynek következtében 42 ezer darab szarvasmarhánk és kétszáz ezer sertésünk maradt itt-hon. Ennyi lett volna a kontingens, amit kihasználhattunk volna. Nehány héttel ezelőtt, igaz, hogy csak átmenetileg, de éppen a legrosszabb időben, Ausztria is lezárta előttünk határait az olasz piacon az árak pedig annyira váltakoznak, hogy a kivitel a legkockázatosabb üzletté vált. Az Olaszország felé irányuló exportunkat különben is súlyos csapás érte. Jugoszlávia volt az, a

mely ismét utjába akadt a romániai exportnak. Ismét elzárta a tranzit forgalmat Románia elől. Elerendelte, hogy élőállatokat leplombált vagonokban lehet csak átszállítani a területén. Ezekben a meleg időkben teljesíthetetlen kívánság ez, mert legjobb esetben is lényeges súlyvesztesség állna elő, még ha az állatok ki is bírnák, hogy éltlen-szomjan tegyék meg az utat Jugoszlávián keresztül. Mindezt betetőzte Jugoszlávia azzal, hogy újból hatnapos vesztegzárral rendelt el a román állatkiutalmányokra. A vesztegzár nemcsak kinosan érinti az exportőröket, hanem a nemzetközi konvenció ellenére is történt, mert a konvenció csak két napos karantént ír elő. Megirtuk hogy Birtolon képviselő közbenjárására Csehország a beviteli díjakat leszállította Most ugyancsak Birtolonnak sikerült ki harcolnia azt, hogy Banca Nationala minden Olaszországból szállított vagon után 400 lej kiviteli prémiumot fizet.

Felhívás a kisiparosokhoz az Uniunea Fundatiilor Regale Române kiállítására. A kisiparosok szövetsége közli a következő felhívást: „Szövetségünk meghívást kapván, hogy vegyen részt az Uniunea Fundatiilor Regale Române (Román Királyi Alapítványok Szövetsége) kiállításán, mely Bukarestben a Parcul Carolban lesz megtartva augusztus 1-től szeptember 15-ig, ahol magában a Királyi pavilonban díjmentes standokat biztosítottak, melyekért sem használati díjakat, sem adót, sem villanyt nem kell fizetni. Felkérjük az összes kisiparosokat, hogy ezen a kiállításon vegyenek részt, olyan művészi tárgyakkal, melyek a saját műhelyükben lettek előállítva. A látogatóknak és az áruknak a CFR 50 százalékos utazási kedvezményt biztosít. Az érdeklődőket felkérjük, hogy idejében jelentsek be rész-

vételüket a fióknál: Cluj, Karolina tér 5. délelőtt 10-1 óra között, hogy helyeket lehessen biztosítani.

Hatalmas tultermelést várnak Franciaországban borban. Párizsból jelentik: A francia kormány nagy gondot okoz a bortermés értékesítésének kérdése. Számolni kell azzal, hogy az idén is 60 millió hektolitert termelnek Franciaországban s legalább husz milliót Algírban. A termelők nem akarnak hallani a termelő területek csökkenéséről. A termésfelesleg eddig is nyomasztólag hatottak a piacra, az ideje helyzet egyenesen katasztrofálissá válhatik. A kormány Algír érdekeit nem szoríthatja teljesen háttérbe, mert attól lehet tartani, hogy ez esetben ott kimondják a franciaországi áruk bojkottját.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szombaton: Paprika, Gaál Franciskával. Vigjáték világsláger. Jön: Monte Christo grófnő. Brigitte Heim, Rudolf Forster.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtököl: Katinka, hol jártál az éjjel? Főszereplők: Charles Farrel és Janet Gaynor. Zenéjét szerelte: Gerschwin, a legnagyobb amerikai jazzkomponista.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 5, 7 és 9 órákor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Mata Hari. Izgalmas kémkedési dráma, főszerepekben: Greta Garbo és Ramon Novarro.

OPERA MOZGÓ:

Csütörtököl közkívánatra: Taifun. Főszerepekben: Liane Haid, Victor de Kowa, Inkisimoff. Jön: ANNY ONDRA.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 5, 7 és 9 órákor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Házassági részvénytársaság. Vigjáték, főszerepekben: Charlotte Suza, Georg Alexander, Hans Moser.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, július 22.

Bukarest, 17: Jazz, 19:40: Puccini: Manon Lescaut c. operája. Szünetben hírek. Budapest, 6:45: Torna. Utána grammofon. 9:45: Hírek. 10: Felolvasás. Közben grammofon. 12:05: Zenekari hangv. — 12:30: Hírek. 1:15: Pontos időjelzés, időjárás. 1:30: Szalonzeenkari hangv. 2:45: Hírek. 4: Mesedélután. 5: Zenekari hangverseny. 8: Rádióriport. 6:30: Grammfón. 7:40: Mit üzen a rádió. 8:20: Cigányzene. 9:20: Pontos időjelzés, időjárás. — 9:35: Szalonzene. 10:10: Időjelzés, időjárás. 10:45: Jazz. Bécs, 17:05: Zenekari hangv. 19:20: Zongorahangv. 21: Rádiózenekar. 22:40: Táncczene. Berlin, 20:20: Vidám est. Breslau, 22:30: Táncczene. Frankfurt, 19: Operett. Varsó, 20: Könnyű zene. 22: Táncczene. Bari, 20:30: Puccini: Pillangókisasszony c. operája. Milánó, 20:30: Grammfón. Róma, 20:30: Puccini: Turandot című operája. Prága, 19:10: Népdalok. Pozsony, 20:45: Tarkaeest. Brünn, 22:15: Könnyű zene. Svájci Aleman Adó, 20:30: Dalok. Svájci Romand Adó, 22: Táncczene. Osló, 20: Rádiózenekar. Stockholm, 18:15: Grammfón. Vasárnap, július 23. Bukarest, 19:20: Táncczene. 19:40: Rádiógyetem. 20: Operett-dalok. 20:20: Katonazene. 21: Felolvasás. 21:15: Katonazene. 21:45: Beszélő újság. Budapest, 9:15: Hírek. 10: Istentisztelet. Utána pontos időjelzés, időjárás, majd zenekari hangv. Szünetben rádiókrónika. 2: Grammfón. 3:45: Cigányzene. 5: Pontos időjelzés, időjárás. 5:05: Egy-néhány újsághír a régi Pest-Budáról. — 5:30: Szalonzeenkari hangv. 6:45: Magyar-cseh-szlovák vízipólok mérkőzés. 7:30: Zongora. 8:10: Hangjáték. 10:10: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene. Bécs, 19:40: Dalok. Berlin, 18:40: Vig balladák. Heilsberg, 20: Operett-egyveleg. Lipcse, 16:45: Német operaáriák és duettek. Stuttgart, 18:35: Orgonaverseny. Varsó, 17:15: Népszerű zene, szoprán és tenordalok. 22: Táncczene. Milánó, 20:30: Opera. Róma, 17: Rádiózenekar. Prága, 20:05: Katonazene. Pozsony, 18:20: Palesztinai utinapló. Brünn, 16: Katonazene. Belgrád, 19:30: Grammfón.

Osló, 19:30: Énekhangv. Stockholm, 17:30: Német népdalok. — 21: Szimf. hangv. Svájci Aleman Adó, 20:30: Svájci dalok, 21:10: Orgonaverseny. Svájci Romand Adó, 22: Grammfón.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt hirdetéseknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kolozsváron teljes ellátásra uri családnál, lehetőleg közel a gyógyszerészeti intézethez, mérsékelt ár megjelöléssel ajánlatot kérek folyó hó 24 25-ig alábbi címe: Dr. Szöbel József Satu Mare, str. Tudor Vladimirescu 10.

Csillár és modern csöbütort készítő Grünwald Jakab fémipari üzeme Cluj, C. Decebal (Rudolf ut) 23.

Női perzsabunda olesón eladó. Szántó utóda szücsüzlet St. Jorga 2. szám (volt Jókai ucca.)

Bérbe adó egészben vagy részben a cluji műasztalosgyár. Közlebbi adatok megtudhatók Alexandru Lupascu ügyvédnél, Str. Regina Maria 6.

Gyakornok kereskedelmi iskolai végzettséggel, lehetőleg német nyelvtudással felvétetik. Írásbeli ajánlatokat kiadóba.

אלמן מבוקשנה הדר א אלה שנים בבורקשט יהודי דתי ומודני בר אבון ובר אורין (כסן ותי) מסחרו טוב יותר יפה כ-48 גיש ערהאל-טן רפרונים של גדולי רבני ארץ רומניה (הר דים ונאורים) רוצה לישא אשה יפה ומשכלת ממשחה הגונה ע מעט כסף. להציע אל: M. Epstein Bucuresii Cantemir 32

25 év óta fennálló jól menő Ernster-féle ort. kóser vendéglő berendezéssel együtt átadó, illetve házal együtt eladó. Érdeklődni személyesen str. Cotitá 3.

Konyhaberendezés sürgősen eladó. Decebal 60/a.

Egy fontos háztartási cikk magánháznaknál való bevezetésére keresünk minden nagyobb városban jó fellépésű férfi vagy nő képviselőt. Fix és provizóval. Cim Goldmann Izsák, Cluj P. M. Viteazul 15 szám.

Kersek intelligens vallásos gyermekszertető házvezetésben perfekt kisasszonyt. Érdeklődni: Corso bazárban.

Németországból kiutasított zsidó család keres jókarban levő butort. Ajánlatokat „Menekült” jelígre a kiadóba.

8.000 lej havi fixfizetéses alkalmazást kap, agilis egyén, ki 150.000 lej forgatókével új vegyi üzemiükhöz hozzájárul. Tőkére abszolút garanciát nyújtunk. Levelet „L. C. 4.” jelígre

Egy intelligens, megbízható zsidó leány zsidó helyre gyermek mellé elmenne. Cim a kiadóban.

Augusztus 1-re Szappan uccában levő kertes villában különbejáratu parkettes szoba, fürdőszoba használatlalt vagy üresen kiadó. Cim a kiadóban.

Sofför, nagy gyakorlattal, villany- és vízvezető-ékszerelésben való jártassággal állást keres. Vidékre is elmennék. Cim a kiadóban.

A legizletesebb és legváltozatosabb vegetárius koszt a Schwartz Ignáné vezetésé alatt álló „Familia” kóser vegetárius étteremben kapható. Unió ucca 10., hátul az udvarban. Egy menü (leves, főzelék, tészta) 25 lej. Abonoma ebédvacsora 900 lej, csak ebéd 600 lej.

Sokan meggyőződtek már róla, hogy a legtökéletesebb munkát készítjük a legjobb minőségű anyagból olesó áron. Sieszen ön is meggyőződni. Cipőkészítés, cipőjavítás, felsőrézkészítés Ha egyszer hozzánk jöt, sohasem megy máshová. Speciál cipészműhely Cluj, Str. Londrei (Hosszu u.) 3.

Balb...
velt. Lon...
óceánrepül...
ban tartó...
magasrang...
toni olas...
óceánrepül...
Roosevelt...
bót és a...
lássreggeli...
Házban.

Hat...
tek. Madr...
történet, h...
madurában...
népsokaság...
parasztot...
most itél...
halálra...
fegyházat...
visszavont...
kat azzal...
csikarták...
haditörvén...
köztársasá...
változtassa...
mert nincs...
lett, hogy

Mikl...
elitáltak P...
Lopásért f...
törvényszé...
aki okmán...
gyilkolt II...
vadász volt...
hogy egy c...
nyitotta a...
észrevélen...
Nyomoráva...
fel véd ke...
ban kellett...
és valóság...
Az ügyész...
bánat nélk...
a rendőri...
mióta elr...
igyekezett...
nem csak...
foglalkozt...
nek, mint...
hiszen bizo...
A herceg a...
gasztató f...
vele és a...
függesztette

Néhai F...
tása. Néhai...
gyulafehér...
éves fordú...
vart vasár...
négykor a...
gyásziisten...
temetőben

A Mo...
kolozsvári...
város mind...
kereskedelm...
törvényes...
valamilyen...
ütőkészít...
szervezet...
morandulú...
alatt, az uc...
Felvilágosi...
ugyanott n...

Nemze...
fesszionista...
pestről jelen...
Baráki mi...
nagyváradi...
gáriá között...
tősege eng...
hogy játékos...
sethesse, de...
zott a kíván...
meg vannak...
sana Nagyvá...
játékost. A...
megbizotja...
Baráki lelke

Koburg...
dők. Berlin...
néhány napp...
hogy Koburg...
hozott, amell...
eltitotta a...
nállatától. A...
állapítani k...
tása már l...
kézbe került...
óta irányítja...
városi tanác...
hozott. A hi...
valóságának...
és közuti villa

HIREK

— Balbót audiencián fogadta Roosevelt. Londonból jelentik: Balbo és óceánrepülő tisztársai ma Washingtonban tartózkodtak. A repülőterén számos magasrangú amerikai tiszt és a washingtoni olasz nagykövetség fogadta az olasz óceánrepülőket, kik leszállás előtt több tiszteletkört írtak le a Fehér Ház felett. Roosevelt elnök audiencián fogadta Balbót és a többi olasz pilótákat, majd vilásláreggelit adott tiszteletükre a Fehér Házban.

— Hat spanyol parasztot halálra ítélték. Madridból jelentik: Másfél év előtt történt, hogy a feldühödött tömeg Estremadurában agyonvert négy csendőrt és a népsokaságból találomra elfogtak husz parasztot. A badajozsi haditörvényszék most ítélték le a halálra. Hat vádlót halálra ítélt, hatan életfogytig tartó fegyházra kaptak, noha valamennyien visszavonták előbbi beismerő vallomásaikat azzal, hogy bántalmazták őket és így csikarták ki belőlük a beismerést. A haditörvényszék a hat halálos ítéletet a köztársaság elnöke elé terjesztette, hogy változtassa életfogytig tartó fegyházra, mert nincs kézzelfogható bizonyíték mellett, hogy ezek voltak a tettesek.

— Miklós cár unokaöccsét lopás miatt elítélték Párizsban. Párizsból jelentik: Lopásért fél évi fegyházra ítélte a büntető törvényszék herceg Obolenszky Miklós, aki okmányokkal igazolta, hogy a meggyilkolt II. Miklós cár unokaöccse. A vád az volt a 27 éves orosz herceg ellen, hogy egy csapászként dőszölt, közben felnyitotta a kocsmáros kézipénztárát és észrevétel nélkül kilopott belőle 2500 frankot. Nyomozással mentegetőzött és azt hozta fel védekezésül, hogy szerelmi bánatában kellett volna többet ivni, lerészegedett és valóságos önkivületi állapotban lopott. Az ügyész közbeszólt: — Ön szerelmi bánat nélkül is gyakran leitta magát és a rendőri nyomozás kiderítette, hogy mióta elmenekült Oroszországból, nem igyekezett becsületes munkát keresni, hanem csak pumpolt és alkalmi üzletekkel foglalkozott. Miért nem ment taxisoffornak, mint sok más jóra való honfitárs, hiszen bizonyosan kitűnően vezet autót! A herceg nem válaszolt, hanem lehorgasztotta fejét. A bíróság enyhén bánt vele és a hathavi fegyház kiöltését fel-függesztette.

Néhai Fischer Sándor főrabbi sírkövévátása. Néhai Fischer Sándor, a nagynevű gyulafehérvári főrabbi halálának egy-éves fordulója alkalmából Gyulafehérvárt vasárnap, július 23-án délután fél-nyolc óra hitközség az ótemplomban gyásztisztviszletet rendez, amely után a temetőben a sírkövévátás lesz megtartva.

— A Magánalkalmazotti Föderáció kolozsvári szakszervezete felhívja a város minden olyan tisztviselőjét és kereskedelmi alkalmazottját, akiknek a törvényes szabadságdíj igénybevétele valamilyen oknál fogva akadályokba ütközik, haladéktalanul forduljanak a szervezet titkárságához Cluj, Str. Memorandului (volt Unió uca) 21. szám alatt, az udvarban. Telefonszám 1042. Felvilágosításokat ilyen ügyekben ugyanott nyújtanak.

— Nemzetközi sportkonfliktus egy professzionista futballjátékos miatt. Budapestről jelentik: A Nagyváradon nyaraló Barátki miatt konfliktus van kitörőben a nagyváradi Crisana és a budapesti Hungaria között. A nagyváradi csapat vezetősége engedélyt kért a Hungariától, hogy játékosát egy mérkőzésen szerepeltethesse, de a Hungaria mezeven elzárkózott a kívánság teljesítésétől. Budapestben meg vannak győződve afelől, hogy a Crisana Nagyváradon akarja fogni a profi-játékost. A lapok szerint a Hungaria megbízottja leutazott Nagyváradra, hogy Barátki lelkére beszéljen.

— Koburg város, a villamos és a zsidók. Berlinből jelentik: A londoni Times néhány nappal ezelőtt azt a hírt közölte, hogy Koburg városi tanácsa határozatot hozott, amellyel a városi zsidó lakosságot eltiltotta a városi közuti villamos használatától. A hírrel kapcsolatban megállapítani kívánja, hogy Koburg igazgatása már 1920-ban nemzeti szocialista kézbe került s a nemzeti szocialisták azóta irányítják a város kormányzatát. A városi tanács hasonló határozatot nem hozott. A hír annál kevésbé felel meg a valóságnak, mert hiszen Koburgban nincs is közuti villamos.

Bikszád gyógyfürdő Románia Karlsbadja

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekö, cukor, máj, hólyag, légcső és prosztata megbetegedéseknél.

Ez évben nagyon olcsó árak vannak az elő, a fő és utószezónban

A főszezón (július 1-től aug. 25-ig) árak:

A Berta lakban 1 ágyas szoba napi Lei 75 penzióval (étlap szerint diétásan is) Lei 135. A Mária lakban 1 ágyas szoba napi Lei 60 penzióval (étlap szerint diétásan is) Lei 135. A Mária lakban 1 ágyas szoba napi Lei 40, penzióval (étlap szerint diétásan is) Lei 100.

Berta lakban 2 ágyas szoba napi Lei 135
Mária lakban 2 ágyas szoba napi Lei 105
Anna lakban 2 ágyas szoba napi Lei 80
Móric lakban 2 ágyas szoba napi Lei 80

Vannak szobák már 20 lejért is.

Állandó fürdőorvos

Most érkezett rendelés szerint külföldieknek ingyenes fürdővizum. Félúru vasúti jegy. Szigorúan orth. kóser konyha a fent jelze árak mellett. Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság. Telefon 6.

Orthodox kóser penzjő és vendéglő Borszákon. Egy hitközségi vizzályal kapcsolatban a vizzályról szóló tudósítások az ottani zsidó életéről bizonyos tekintetben félreérthető helyzetet festettek. Ezzel szemben a fürdőzni vágyó közönség tájékoztatására közöljük, hogy dr. Brunner Excelsior villájában orthodox kóser penzjő van. A kitűnő lakás, kifogástalan ellátás a legnépszerűbb tetteket ezt penzjőt, melynek konyhája a legszigorúbb orthodox szellemben működik. Ugyancsak orthodox kóser a Factor vendéglő is.

LUDWIG SATZ

Jön.

— Palesztinában nagy a munkáshiány. Jeruzsálemből jelentik: Haifában nagy szükség van tanult és tanulatlan munkásokra. A munkaközvetítő irodába állandóan jönnek kérések, melyekben a zsidó munkásokat kérnek — különösen az építőiparban nagy a munkáshiány, mert Haifában az építkezések nagy tempóban folynak. A munkáshiány még fokozódni fog, a közeljövőben meginduló munkásnegyed építésének a megkezdésével. Ugyancsak munkáshiány van a kolóniákon és a falvakban is.

— Eljegyzés. Káhn Rózsikát, az „Associatie” tisztviselőjét (Sighet) eljegyezte Felberbaum Jakab (Nyiregyháza). (Minden külön értesítés helyett.)

Náthán Teréz Alba-Iulia és Rosenberger Arthur Mór Simleul-Silvaniei jegyesek.

Glück Hermann terménynagykereskedő leányát, Noémiját Szatmárról eljegyezte Hochstadt Márton, az Aguda elnöke, Désről. (Minden külön értesítés helyett.)

Klein Anci Szatmár Wieder Márton Oradea, jegyesek.

Rosner Izidor Simleul-Silvaniei eljegyezte Kirsch Jankát Oradeáról. (Minden külön értesítés helyett.)

Herskovits Erzsé Medias és Farkas Arthur Arad jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Betiltották a badeni nudista klubokat. Berlinből jelentik: A badeni hatóságok feloszlatták a nudista klubokat. Az ilyen összejövetelek rendezőt és résztvevőit szigorúan fogják büntetni.

— Masaryk a cseh-zsidó barátságról. Prágából jelentik: Masaryk köztársasági elnök kihallgatáson fogadta a brünni hitközség vezető tagjait. Julius Zvicker, kereskedelmi tanácsost, dr. Julius Levy főrabbit, Armin Weiner bankdirektort, Max Orenstein, bérbeigazgatót és Gusztáv Haas igazgatót. Weiner igazgató cseh nyelven üdvözölte az ősz elnököt, míg dr. Levy főrabbi németül köszöntötte Masarykot, aki szívesen elbeszélgetett a főrabbival és kifejtette a küldöttség előtt, hogy csak demokrácia biztosíthatja a zsidók jövőjét Csehszlovákiában. Nem kell attól félniük, hogy Csehszlovákiában gyökeret verhet az antiszemitizmus. Masaryk annak a reményének adott kifejezést, hogy a cseh-zsidó barátság jobban is fog mélyülni és karöltve fognak továbbra is dolgozni a demokrácia sikerében.

Alapítva 1929.

Alapítva 1929.

Nagyvárad Zsidó Fülinternátus ulonnan átalakítva

Oradea, Strada Delevrancea (Ritók Zs. u.) 17.

Igazgató: Szilágyi Adolf liceumi tanár.

Felvesz kereskedelmi iskolába, liceumba és gimnáziumba járó növendékeket. Árja nem magasabbak a privát háznál kért díjnál. A növendékek szaktanárok által nyernek előkészítést. Komoly érdeklődőknek prospektust küld.

— Weizmann dr. nyilatkozata a német zsidók ügyéről. Newyorkból jelentik: A múlt hét elején szállt hajóra dr. Chaim Weizmann, hogy visszahajózzon Európába. Dr. Weizmann Amerikában több nagy előadás tartott. A hajón nyilatkozott az újságíróknak, akik előtt kijelentette, hogy Amerika zsidóira még nagy feladat vár. Az amerikai zsidókra hárul az elkövetkezendő két évben az a feladat, hogy a németországi zsidókat megmenthessük. Én — mondotta Weizmann — minden erőmet arra szentelem, hogy a szerencsétlen német zsidókon segíthessek. Ehhez a munkához azonban nagy szükségem van az amerikai zsidókra. Érzek magamba annyi erőt, hogy vállalkozzam arra, hogy saját magam meggyőzzem az amerikai zsidókat a német zsidók megmentésének a sürgősségére és remélem, hogy mostani amerikai tartózkodásom alatt is sokban sikerült előre vinnem a német zsidók ügyét.

— A francia kormány megegyedte, hogy Trotszkij Dél-Franciaországban telepedjen le. Párizsból jelentik: A lapok értesülései szerint a francia kormány bizonyos feltételek mellett megegyedte Trotszkijnak és családjának a délfranciaországi letelepedést. A leljón utban levő volt orosz népbiztos előbb Olaszországban tölt néhány napot s csak azután lépi át a francia határt.

— Nagy amerikai aranyzállomány érkezett Párizsba. Párizsból jelentik: Az Olympic óceánjáró tegnap 158 millió frank értékű aranya hozott Newyorkból Cherbourgba a francia Nemzeti Bank számára.

— Kiállítás. Lázár Éva, az általánosan közismert, tehetséges fiatal zsidó festőművész a Dési Zsidó Társaság körhelyiségeiben kiállítást rendez. A kiállítást dr. Ágai Andor, a kör elnöke nyitja meg vasárnap délelőtt tízezer órákor.

LUDWIG SATZ

a ma élő legnagyobb jiddis színész.

— Meleg időjárás várható. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet időjárásprognózisa szerint meleg időjárás várható, nyugat felől növekvő zivatarhajlammal.

— A dési Aviva-Barisszia Herzl-ünnepele Szamosújváron. A szamosújvári Wizo a dési Aviva-Barisszia közreműködésével folyó hó 23-án, vasárnap este 9 órákor Herzl-ünnepelet rendez a Korona kerthelyiségében. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Carnera elszegényedett, impresszárijó vagyonot szerzett. Rómából jelentik: Carnera boxoló világbajnokot menedzseri alapon kihasználták. Vagyonokat kerestek mellette Amerikában, míg ő maga, amint azt az amerikai bíróság is megállapítja, teljesen elszegényedett és sok adósságával szemben aktív alig tesznek ki ötezer dollárt.

— Karmesterből államtanácsos. Párizsból jelentik: A Paris Soir berlini hírt közöl, mely szerint Göring porosz államtanácsossá nevezte ki Wilhelm Furtwaengler karmestert.

PÁLYÁZAT

A szászvárosi (Orástie) Zsidó Hitközség a helybeli állami elemi és középiskolák fiú- és leány növendékeinek hittanoktatására keres egy az állam nyelvén előadni tudó hitoktatót, aki feltétlenül előimádkozó és lehetőleg metsző is legyen.

Megfelelő képzettséggel rendelkező, lehetőleg fiatal és kis családú hitoktatók felkértek, hogy képesítési bizonyítvány és egyéb okmánymásokkal felszerelt, valamint eddigi működést, kort, családi állapot és fizetési igényt is felölő pályázatukat augusztus hó 3-ig küldjék be:

Rubinsztein Albert

hitközségi elnök címére.

יהודים!

אכטעט - לעגט געוויכט
אויף פערלעסליכקייט אין
כשרות אונד קויפט נור
דאס פאן פערלעסליכען
יודישען ערצייגטע

„OLIVUM“

שפייטערהל

UJ KELET Legújabb hírek

Grivica, a jasi kuglipálya és a kémkedő kapitány a hadbírótság előtt

A grivicai műhelymunkás-perben megkezdődött a vádlottak kihallgatása

Doncea fővádlott vallomása. Huszonnégy diák áll a jasi hadbírótság előtt a kuglipálya miatt. Öszre halasztották Renoiu kapitány kémkedési perét

Vita a rendőri fogda illatáról

Bucuresti-Bukarest, július 21. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti második ezred hadbírótsága Filip ezredes elnöksége alatt ma délelőtt folytatta a grivicai véres munkászandulás perének tárgyalását. Minthogy a hatezer oldalra terjedő vádirat elolvasása három nap után befejeződött, ma délelőtt a vádlottak kihallgatására került sor. Elsőnek Constantin Doncea fővádlottat vezették a tanács elé.

Philip ezredes: Adja elő mondanivalóját, de minél rövidebben.

Doncea: Kérem a hadbírótságot, engedje meg, hogy bebizonyíthassam ártatlanságomat és elmondjam az események történetét. Kijelentem, hogy vallomásomban nem fogok elméleti kérdéseket érinteni.

A fővádlott vallomása
Doncea ezután elmondja, hogy a grivicai események az 1930-as munkásmozgalomra vezethetők vissza. Annakidején Vidrihün volt a CFR vezérigazgatója, aki nagy megtakarításokat akart eszközölni és ezért tömegesen bocsátotta el a munkásokat és szállította le a fizetéseket. Egyedül a grivicai műhelymunkásai közül 800-an vesztették el kenyérüket. Vidrihünek számdékában állott, hogy az ország területén dolgozó vasúti műhelymunkások közül összesen több, mint hatezret bocsátásán el. Manolescu közlekedésügyi miniszternél történtek intervenciók, aki meg is ígerte, hogy igazságot szolgáltat a nyolcszáz munkásnak. Pompiliu Ioanitescu képviselő intervenciójára a nyolcszáz munkást vissza is fogadták, a CFR azonban továbbra is megmaradt takarékosági politikájára. A munkásokat egyik helyről a másikra épelték és kizárólag kifizetésű munkásokat sujtották. Két hétre 100-200 lej volt a járandóság, a munkásokat üttették és folyton megbírságotlakták. A munkából való félnapi elmaradásért ötnapi munkabér elvesztése volt a büntetés. Jött azután rövid egymásutánban a két fizetésleszállítás, mire az emberek mozgolódni kezdtek. Egyes mérnökök emberségesen viselkedtek a munkásokkal szemben, mások azonban és főleg egyes munkavezetők, teljesen embertelen magatartást tanúsítottak.

— Az elégedetlenségekre válaszképp

Névre ügyelni! Címre ügyelni!

Frieder férfi szabó és müstoppoló

műhelyét Str. Regina Maria (Deák Ferenc u.) 33. szám alá helyezte át.

Minden szakadást láthatatlanra besző!

pen megkezdődtek az áthelyezések. Egem is áthelyezték, hogy családomat tönkretegyék, hiszen röviddel azelőtt nősültem meg. A munkásfizetések 18 hónap alatt 50-60 százalékkal csökkentek le, így az enyém is. Később ezután mint kommunisztát letartóztattak és becsuktak a rendőrségi fogdába, ahol borzalmasan rossz szag van.

Hotiniannu alezredes katonai ügyész: Ott példás a tisztaság.

Nitulescu ügyvéd védő: Kivánom önnel, hogy iljön ott és győződjön meg személyesen.

Hotiniannu: Üljön maga ott.

Bucuresti Bukarest, július 21. (Az Uj Kelet tud.) A jasi hadbírótság ma dél-

előtt kezdte meg a két héttel ezelőtt, a kuglipályából kifolyólag letartóztatott huszonnégy diák perének tárgyalását. A vádirat felolvasása után megkezdtek a vádlottak kihallgatását. A diákokat több ügyvéd védi, közöttük A. C. Cuza professzor, az antiszemita liga elnöke

Szeptemberre halasztották Renoiu kapitány tárgyalását

Bucuresti-Bukarest, július 21. (Az Uj Kelet tud.) A legfőbb katonai semmitűszéknek ma kellett volna tárgyalnia a temesvári hadbírótság által kémkedés miatt huszvéj fegyháza elítelt Renoiu kapitány fellebbezési perét. A tárgyalást azonban szeptemberre halasztották el, amikorra is beidéztek a per összes tanuit.

Verekednek a hitleristák Baltiban

Bucuresti-Bukarest, július 21. (Az Uj tud.) A balti városi kertben hitleristák egy csoportja megtámadta a zsidó sétálókat, akik közül néhányat megsebesítettek. A támadókat a rendőrség őrizetbe vette.

Visszahívták katedrájáról egy jasi lupista egyetemi tanárt

Hudita professzor a visszahívás miatt perit a közoktatásügyi minisztériumot

Bucuresti-Bukarest, július 21. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti sajtó napok óta foglalkozik Hudita jasi egyetemi tanár ügyével. Huditát, aki történetesen lupista képviselő, a jasi egyetem rektorátusának jelenése alapján a közoktatásügyi minisztérium visszahívta katedrájáról, arra való hivatkozással, hogy nem kielégítő módon teljesíti kötelességét.

Hudita most pert indított a közoktatási bíróság előtt Dimitriu Gusti közoktatásügyi miniszter ellen és keresetében a katedrára való visszahelyezését kéri. A keresetben Hudita hivatkozik arra, hogy visszahívása törvénytelen, miután előbb fegyelmi eljárás kellett volna indítani ellene, ami azonban nem történt meg.

Augusztusban Londonban tartják meg a Zsidó Diák-szövetségek kongresszusát

A kongresszuson a romániai zsidó diákok is bejelentették részvételüket

London, július 21. Az Einstein professzor vezetése alatt álló Zsidó Diákok Szövetsége a jövő hónap elején tartja meg ezévi kongresszusát. A kongresszus székelyül az angliai Szövetség meghívására Londont választották. A kongresszus augusztus másodikán nyílik meg és két napig fog tartani. A kongresszus előkészítő bizottságába a következőket választották: Elnök: M. L. Perlzweig. A bizottság tagjai Lord Melehet és P. D. J. Druiff, a londoni Közgazdasági Akadémia hallgatója. A kongresszusra ezideig a következő államokból jelentették be részvételüket a zsidó diákok: Ausztria, Danzig, Németország, Anglia, Franciaország, Magyaror-

szág, Lettország, Lengyelország, Palesztina, Románia és Svájc
Valószínű, hogy Amerika, Kanada és Délafrika Zsidó Diák Szövetségei is be fogják jelenteni részvételüket. A kongresszust imponáns külsőségek között, az egyik legnagyobb londoni színházban fogják megtartani. A kongresszuson Alexander professzor (Cambridge) fog elnökölni. A kongresszuson referátumokat fognak tartani, többek között: Sir Philip Hartog, Professzor Norman Bentvich, Sélig Brodetsky, dr. Chaim Weizmann és dr. Stephan Wise, dr. Namier előadást fog tartani a zsidó diákok helyzetéről a mai gazdasági krízis közepette.

Legyen könyörülettel gyomra iránt...

Gondoljon arra, hogy a gyomornak ugyszólván szüntelenül teljesítenie kell emésztési funkciót. Alig emésztette el reggelijét, már újra enni kezd és ha nagyon izgató és nehezen emészthető ételeket fogyaszt, a gyomor képtelenné válik a rendszeres emésztést biztosítani és beáll a gyomorsavtúltengés. Ennek következtében égéseket fog érezni, vagy szörnyű göröcsöket, a gyomor kényes nyálkahártyái gyulladáshoz jönnek és a fájdalmak minden étkezés után erősödnek. Ezek a kellemetlenségek majdnem mindig elkerülhetők mindjárt az első fájdalomtól: a Magnesia Bisurata segítségével. Ez a szer semlegesíti a gyomorsav túltengését és így az emésztés normális módon és késedelem nélkül megtörténhet. A Magnesia Bisurataval eheti azt, ami tetszik Önnek mert az megszünteti a savanyu szájjizet, a savak következtében fellépő csuklásokat, a hányingert, a puffadtséget, a gyomor-fájdalmakat és a rossz emésztés minden kellemetlenségét.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában 75 lejes áron, vagy pedig gazdaságosabb nagy formában 110 lejért.

Herzl-émlékünnepély Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, július 21. A kolozsvári Zsidó Nemzeti Szövetség vasárnap, f. hó 23-án d. e. 11 órakor az Uránia mozgótermében emlékünnepélyt rendez a cionizmus halhatatlan vezérének, Herzl Tivadarnak 29-ik gyászévfordulója alkalmából. Az emlékünnepély műsora a következő:

1. Ima, 2. Ének 3. Emlébeszéd tartja dr. Marton Ernő országgyűlési képviselő. 4. Ének 5. Záróbeszéd. Az énekszámokat a Mizrahi szervezet énekkara szolgáltatja.

Gabonával és pénzzel segíti a kormány az árvíz-károsultakat

Bucuresti-Bukarest, július 21. (Az Uj Kelet tud.) Dr. Ioan Pop belügyi alminiszter jelentést tett a kormánynak az árvízokozta károkról. A kormány gabonával fogja felségíteni az árvíz-sújtotta vidékek lakosságát, ott pedig, ahol az árvíz a gazdaságokat is tönkretette, pénzbeli segílyt folyósít. Dr. Pop alminiszter fogja megállapítani a károkat, majd a móveidre utazik, hogy a mócek helyzetét tanulmányozza.

Az Uj Kelet könyvlegyzéke

Körmendi: Ind. 710	82 L
Szenderkényi Anna: Felszabadultak	32 L
Emil Ludwig: Mussolini	57 L
H. Miklós cár bizalmas levele: Szerelmem és tragédiám	56 L
Heltai: Eletke	67 L
Károly Sándor: Az 500-ik emelet	40 L
B. Russel: Kina	90 L
Kassák Lajos: Angyal föld	65 L
Jarnó József: Börtön	40 L
Komor András: Fleischmann S. utóda	48 L
Wells: A láthatatlan ember	32 L
Julien Green: Adrienne	44 L
Móricz Zsigmond: Forró mezők	44 L
Sinclair Lewis: Wreen urunk	44 L
Sherwood Anderson: Tar	44 L
Paul Bourget: A lelkiismeret	44 L
Katajev: A sikkasztók	44 L
Krudy Gyula: Boldogult urfikoromban	44 L
Szinyai Zoltán: Aranykarika	44 L
Bojer: A nagy éhség	44 L
Bibó Lajos: Kétkü szerelmem	44 L
Heltai Jenő: Almokháza	44 L
Smeljov: A pincér	44 L
Edmond Flag: Moses díszkötés	140 L

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomás, Cluj-Kolozsvár, Strada Barea L. Pop (v. Brassai u.) 18. Telefon: 2-17

Taxa po plătite in No. 224.71

da Baron Telefon: Havonta 600, félre: 600, detések di KELET" zsidóság e keink utá rás megie

Szép vol

A levegő pok, a levegűknak az ban.

A diadal gadjai mill amerikai p idő viszont. Az embe Milyen s geni az em nyérol, m annak az e az emberi az elemek levegőt.

De nem katonaruhá az emberek tudomásun ket is rá mely most esztül kor Milyen példál a állítani.

Mennyiv is, ha az é ledés jelsz halál, a grémei rias ső rádióha. Az alko jobbik felé. A végre a pusztítás rosszabbik.

Meleg ve

Meleg, m minc fokot Mj célja nak? Plán is egy álo Nem oly lelkű embe ből rendsz kott megte A london a profétás cian szabá a hőség m mert a pte den ébren Igy hát gazdasági szépen els szünisége oldójának nehéz pro Akik Lo jörésben persze, N van azt C más vilá nyár, a p a valuta, Meleg van a körmére Elszéled mondották Olyan á merték e rencia kez Amikor merték fe

Müller, ségére né náciavallás lenző, h méri fel e Ez a M cessziókat vel és sze madik bir A forr lovagja e ember az Melletv sek, orrfá zik ezeket re kompr mes Néme